

Eksterne høringssvar - Bygningspuljebekendtgørelsen

Energistyrelsen
Att. Ida Daugaard
E-mail: ens@ens.dk

10. august 2021

Høringssvar vedrørende udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse – deadline 10. august 2021

Tak for muligheden for at kommentere på forslag til ændringer i bekendtgørelsen. DI Dansk Byggeri og DI Byg er generelt positive over for at reducere tilskudssatserne. Det hidtidige forløb af tilskudsordningen har vist en stor interesse fra boligejernes side til at energirenovere. Det er vigtigt at ændringer i kriterierne sker på en måde, som er med til at fastholde denne interesse. Der bør af denne grund stilles så få begrænsninger som muligt op for, hvilke boligejere, der kan søge om tilskud, og hvilke typer af energiforbedringer, der kan opnå tilskud.

Balancen mellem klimaskærmsforbedringer og varmepumper må ikke blive skæv

Tilskudsordningen har til hensigt at fremme såvel energibesparende tiltag som konverteringer af olie- og gasfyr til grønne opvarmningsformer. Såvel i den gældende bekendtgørelse og i dette forslag er der en række ændringer i forhold til den oprindelige bekendtgørelse fra 2020, som alle trækker balancen over mod, at en større del af tilsagnene vil gå til konvertering til varmepumper og fjernvarme. De foreslåede ændringer i dette udkast kommer således før vi har fået en samlet evaluering af april-puljen og kan se fordelingen af tilsagn, hvilket gør det vanskeligt at vurdere om de nye kriterier giver den rigtige vægtning. Vi vil opfordre til, at Energistyrelsen gennemfører en grundig evaluering af den faktiske fordeling af tilsagn, og løbende justerer kriterierne, så balance mellem tiltag, additionalitet og mest energieffektivitet for tilskuddene sikres.

Udskiftningen til energieffektive døre skal fortsat være tilskudsberettiget

DI Dansk Byggeri og DI Byg har den holdning, at der bør stilles så få begrænsninger som muligt op for, hvilke typer af energiforbedringer, der kan opnå tilskud. Derfor har DI Dansk Byggeri og DI Byg også den holdning at udskiftningen til energieffektive døre fortsat skal være tilskudsberettigede. Dokumentationen for de energimæssige egenskaber af disse døre er de samme som for andre vinduer. Endelig må det være muligt at forenkle behandlingen af disse ansøgninger.

Gør boliger med energimærke D tilskudsberettigede

DI Dansk Byggeri og DI Byg støtter generelt, at tilskudsmidlerne fortrinsvis gives til boliger, hvor tilskuddet giver anledning til den største energibesparelse. Den foreslåede ændring betyder dog, at Bygningspuljen ikke vil give incitamenter til at forbedre klimaskærmen for boliger, der er energimærket til A-D. En analyse fra Dansk Byggeri fra

2020¹ viste, at der er omkring 150.000 C-mærkede og 160.000 D-mærkede boliger – og de udgør dermed halvdelen af samtlige energimærkede boliger enfamiliehuse. Realkredit Danmark har i en analyse fra maj 2021² opgjort typiske årlige varmeudgifter i et parcelhus på 140 m² med energimærke C til 8.400-13.000 kr., mens et D-mærket hus har et typisk varmeudgift på 13.000 – 17.600 kr.

Med venlig hilsen

Henrik Teglgaard Lund

Elly Kjems Hove

DI Dansk Byggeri

DI Byg

---

¹ Enfamiliehuse – Analyse af potentialer for energi- og CO₂-besparelser, Dansk Byggeri, 2020

² Energimærkning og boligøkonomien, Realkredit Danmark, 31. maj 2021

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Ida Aaby Daugaard (iddg@ens.dk)
Fra: trsk@ok.dk (trsk@ok.dk)
Titel: Høringssvar fra OK a.m.b.a. vedrørende udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 10-08-2021 13:30

Vi håber høringssvaret kan tages i betragtning selv om det er indsendt en time for sent.

Hermed følger høringssvar fra OK a.m.b.a. til de seneste ændringer til Bygningspulje

1. Passende tilskudssatser

OK vil gerne starte med at anerkende, tilskudssatserne endnu en gang er sat ned, hvorfor vi nu mener, at de ligger i et rigtig fint leje i forhold til at have en god tilskyndelseseffekt og samtidig giver mulighed for, at der er plads til rigtig mange konverteringer af VP i puljen.

2. Løbende pulje fremfor stop and go

Hos OK, hvor vi også er prækvalificeret til Skrotningsordningen oplever vi meget stor forskel på de to puljer i udmøntningen og dermed trygheden og fleksibiliteten for kunden i de to ordninger. Vi anbefaler derfor, at Bygningspuljen som Skrotningsordningen bliver en pulje med løbende sagsbehandling fremfor nogle store puljeudmøntninger få gange om året. Kunderne oplever stor utryghed ved Bygningspuljen og selv om mange kunder naturligvis gerne vil have del i støtten oplever vi mange, der enten vælger at konvertere uden tilskud i frygt for ikke at opnå tilskud eller helt dropper foretaget med at konvertere fra olie, gas eller bio. Det kunne en løbende udmøntning måske ændre på, da man hurtigere ville have svar fra ENS.

3. Sikre udnyttelse puljens ressourcer

Hos OK oplever vi en del kunder fra de første ansøgningsprocesser, der blot har søgt tilskuddet for at have det og så først bagefter reelt undersøger om en varmepumpe kunne være noget for dem. Det er eksempelvis en række kunder med mindre gasforbrug, som selv med tilskuddet kan have svært ved at få en god business-case ud af et skifte, som det er nu.

Derfor anbefaler OK, at kunden skal sende et reelt tilbud med til anmodningen om tilsagn. Det vil både kvalificere ansøgningen og kunden vil vide, hvilken VP de søger tilskud på baggrund af. Det anbefales, at det så blot er et betinget tilbud, der forudsætter, at der opnås tilskud fra puljen.

Da der samtidig er mange, der (da de ikke ved om det overhovedet er relevant for dem) kan tænkes ikke at udnytte tilskuddet anbefaler OK, at tilskuddet bortfalder efter 12 måneder i stedet for 24 måneder, så flere hurtigere kan opnå at få gavn af puljen.

Samtidig er der omvendt en "hård" frist for, at kunden skal sende udbetalingsanmodningen ind 30 dage efter endt installation. Det oplever mange af vores kunder som kort tid, hvorfor det anbefales at denne sættes til 60 dage. Særligt set i lyset af de svartider, som der omvendt har været fra ENS på både tilsagn og udbetaling.

Samtidig er det meget svært at være kommerciel aktør i en branche, hvor det reelt ikke vides, hvor mange varmepumper, der skal købes hos producenten og hvor mange montører, der skal allokeres, da der er denne fuldstændige stop and go effekt ved den nuværende ordning.

Slutteligt anføres det i paragraf 13 i kapitel 3., at kunder, der bor i områder, hvor det besluttet at lukke et kraftvarmeværk ned kan søge tilskud via Bygningspuljen. Men det er reelt ikke en mulighed, da der ofte er en deadline for, hvornår værket lukker og med kun 2-3 puljer om året og op til 3 måneders ventetid efter anmodning om tilsagn kan det være overordentligt svært at time denne proces for de berørte kunder.

4. Mulighed for ekstra tryghed for træpille/biobrændselskunder samt lavere startbeløb

Som reglerne er i dag kan kunder, der har et træpillefyr/brændefyr ikke opnå støtte via Skrotningsordningen og varme på abonnement. Hvis de bor i et område med lave huspriser oplever OK ofte, at det ikke er muligt for dem at opnå finansiering til en varmepumpe. De står derfor i en yderst uheldig situation. Derfor anbefaler OK (som vi har gjort ved alle tidligere høringssvar), at der ses på om eksempelvis leasing (som OK udviklede i samarbejde med ENS i 2015) kunne komme med i Bygningspuljen. Her kan kunderne få tryghed over deres udgifter til en VP og samtidig komme i gang for et langt lavere beløb end ved kontantkøb. Ellers kan disse kunder være stavnsbundet til deres træpillefyr/brændefyr.

5. Ansøgningsprocedure – klarhed og ændringer

Mange af de kunder OK har været i dialog med oplevede et meget kaotisk forløb omkring selve den IT-mæssige side af ansøgningsproceduren ved seneste udmøntning af puljen. Her opfordrer OK til meget tydelige og på forhånd kommunikerede retningslinjer for, hvordan der kan søges mest effektivt, så der er lige vilkår for alle. Ved sidste pulje var det eksempelvis ikke meldt ud, at det var en stor fordel at være logget på inden kl. 10 på selve dagen for åbningen af puljen, hvilket ikke kunne læses nogle steder på forhånd.

Der skrives i høringsbrevet, at der med ændringer i bekendtgørelsen er ønsket at lave en forenkling/forbedring af ansøgningsflowet. Men det kan intetsteds i ændringer i bekendtgørelsen læses, hvad og hvordan dette i praksis skal ske. Dette vil OK gerne have uddybet, så det står klart for alle slutbrugere og aktører i markedet.

Venlig hilsen

Troels Skipper
Produktchef

Telefon +45 89322187

Mobil +45 24597668

Mail TRSK@ok.dk

The logo consists of the letters "OK" in a bold, red, sans-serif font. The "O" and "K" are connected, with the "K" having a slightly slanted, dynamic feel. The letters are set against a plain white background.

Energistyrelsen
Center for energieffektivisering
Att.: Ida Aaby Daugaard
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

København, 9. august 2021

Svar på høring vedrørende ændring i bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Yderligere reduceret tilskud

Glarmesterlauget i Danmark finder det kritisabelt, at tilskuddet til vinduer endnu engang reduceres.

Særligt set i lyset af, at vinduer i eksisterende dansk byggeri har en u-værdi på 2,40¹. Et gennemsnit som er væsentlig højere end for eksempel Litauen (Gns. U-værdi: 1,90), Slovenien (Gns. U-værdi: 2,00) og Estland (Gns. U-værdi: 1,40). Cirka 10% af fritliggende helårsboligers klimaskærm udgøres af vinduer og døre.

Tilskuddet til vinduer blev også reduceret markant ved seneste ændring af bekendtgørelsen for mindre end 6 måneder siden. Hvis ændringen gennemføres, vil tilskuddet siden september 2020 være halveret for vinduer i klasse 2, og reduceret til 1/5 for vinduer i klasse 1.

Energimærkning

Samtidig med at tilskuddet reduceres, stilles der fortsat krav om, at der udarbejdes energimærkning for at kunne opnå tilskud. Energimærket vil for et fritliggende hus koste op til 6.739 kr². På trods af tilskud til energimærkningen, vil omkostninger til dette betyde, at det reelle tilskud er væsentligt lavere end angivet i det tilsendte høringsbrev og andre steder. Dette får særligt stor betydning ved de meget lave tilskudssatser for vinduer.

Beregninger viser, at ved udskiftning af 20 kvm vinduer i klasse 1, vil det reelle tilskud (tilskud fratrasket omkostninger til energimærkning inklusiv tilskud til mærkning) være nede på cirka 1,9 % af de samlede udgifter. Udskiftes mindre arealer vil tilskuddet procentpointvis være endnu mindre.

For klasse 2 er den reelle tilskudssats højere, men også her væsentligt lavere end 15% der reklameres med. Ved udskiftning af 20 kvm vinduer vil den reelle tilskudssats være 10% af de samlede udgifter. Også her er det gældende at mindre arealer vil betyde mindre tilskud.

Ønskes de lave tilskudssatser fastholdt, ser vi det nødvendigt, at kravet om energimærkning for tilskud til udskiftning af mindre vinduesarealer bortfalder. Med lave tilskudssatser vil arbejdet med ansøgninger, energimærkninger og udbetaling ikke stå mål med tilskuddets størrelse. En sådan løsning vil være i lighed med håndværkerfradraget, hvor der heller ikke kræves energimærkning af boligen for at opnå fradrag til energiforbedringer.

---

¹ The Energy Performance Of Buildings Directive – Maximising energy savings from glazing, Glass for Europe.

² <https://ens.dk/ansvarsomraader/energimaerkning-af-bygninger/hvad-koster-et-energimaerke>

Definitioner mv.

I fremsendte udkast til bekendtgørelse står der i §3:

"5) $E_{ref, facadevinduer} = 196,4 \cdot g_g \cdot f_f - 90,36 \cdot U_w$, jf. bilag 1."

"6) " $E_{ref, ovenlys} = 345 \cdot g_g \cdot f_f - 90,36 \cdot U_w$, jf. bilag 1."

I bilag 1 angives følgende tekster:

" $E_{ref, facadevindue} = 196,4 \times g_w - 90,36 \times U_w$ " samt " g_w er den totale solvarmetransmittans af vinduet som afgrænset i ISP 15099"

" $E_{ref, ovenlys} = 345 \times g_w - 90,36 \times U_w$ " samt " g_w er den totale solvarmetransmittans af vinduet som afgrænset i ISP 15099:2003."

Det er således ikke angivet i bekendtgørelsen hvad forkortelsen " g_g " angiver.

I fremsendte udkast står i § 3:

"11) LT_g : Standartrundens lystransmittans, jf. DS/EN 410:2011, afsnit 5.2."

Dette bør rettes til

"11) LT_g : Standartrundens lystransmittans, jf. DS/EN 410:2011, afsnit 5.2."

Den nuværende løsning, hvor sammenhængende tabeller i bilag 1 deles over flere sider, er stærkt forstyrrende og uhensigtsmæssigt for læseren. Det bør ikke være nødvendigt at dele de enkelte små tabeller op over flere sider.

Med venlig hilsen
Glarmesterlauget i Danmark

Mikkel Thomsen

Energistyrelsen

Ens@ens.dk

Kopi: iddg@ens.dk

Vestergade 28

DK - 4000 Roskilde

Info@koeleteknik.dk

koeleteknik.dk

4632 2111

Svar vedrørende høring af ændring af bekendtgørelse om tilskud 20.07.2021
til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til
helårsbeboelse

Ændringen har til formål at justere på anvendelsen af
Bygningspuljen på baggrund af erfaringerne fra det hidtidige forløb.
Det er generelt fornuftige ændringer, dog mener vi fortsat – jf. vores
tidligere høringssvar af 8/3 2021 - at det er uhensigtsmæssigt med
de faste ansøgningsrunder.

Vi har to generelle bemærkninger for så vidt angår den del der
handler om energiforbedringer via tilskud til varmepumpe.

For det første mener Dansk Køl & Varme, at den grønne omstilling
burde tænkes med i tilskudsordningen så der gives et incitament til
at vælge varmepumper med det mindst klimaskadelige potentiale.

Rent konkret kunne man graduere tilskuddet til varmepumper i
forhold til GWP-værdien på varmepumpens kølemiddel.

For det andet foreslår Dansk Køl & Varme, at tilskuddet betinges af
dokumentation for, at varmepumpen installeres lovligt – dvs. af en
certificeret virksomhed.

Især nu, hvor tilskudsordningen udbygges til også at gælde store
varmepumper, er det vigtigt at sikre, at varmepumperne installeres
af certificerede virksomheder. Der henvises til Energistyrelsens
vejledning "Varmepumper – hvad siger reglerne?".

Vores bekymring på dette punkt skyldes, at vi generelt kan konstatere et udbredt, manglende kendskab til – eller bevidste overtrædelser af - lovgivningen for installation og service samt demontering af køle- og varmepumpeanlæg.

Manglende certificering indebærer en risiko for ukyndig håndtering, herunder risiko for arbejdsmiljøet og udslip af kølemidler.

I realiteten betyder den manglende kontrol af den der udfører installationen, at der ydes statstilskud til ulovligt arbejde!

Dansk Køl & Varme foreslår derfor, at tilskuddet – eller udbetalingen heraf - betinges af dokumentation for, at modtager af tilskuddet benytter en certificeret virksomhed til installationen. De nødvendige certifikater på den udførende virksomhed kan simpelt konstateres via Kølebranchens Miljøordning (kmo.dk), der administrerer og registrerer disse certifikater på vegne af Miljøstyrelsen.

Konkret bemærkning til §13, punkt 3

Det fremgår her at:

” Ved konvertering til individuel varmepumpe, skal varmepumpen udelukkende være eldrevet, have udeluft eller jord som varmekilde samt levere vandbåren rumopvarmning og varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder.”

Vi bemærker, at ordet ”både” foreslås slettet, men bestemmelsen kan stadig læses som om der kun ydes tilskud til anlæg, der både leverer rumopvarmning og varmt vand. **Det er måske en fejl** (”levere vandbåren rumopvarmning og/eller varmt brugsvand”?) eller også er det efter vores mening en uhensigtsmæssig afgrænsning.

Vi har undersøgt noget af udbuddet, og der findes situationer og anlægstyper, hvor det kun er relevant at benytte den ene af funktionerne. Vi kan ikke umiddelbart se formålet med at afskære husstande, der f.eks. kun har brug for rumopvarmning, fra tilskudsmuligheden.

Vi står naturligvis til rådighed for supplerende oplysninger om de ovenstående generelle og specifikke bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Bülow
direktør

Energistyrelsen
Center for Energiadministration
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
pr. e-mail: ens@ens.dk
cc: iddg@ens.dk

Den 9. august 2021

J.nr. Deres j.nr 2021 – 9346

Henriette Mygind Krempel
Telefon direkte 33762159
E-post hmk@bsf.dk

Byggeskadefondens høringsvar om udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Byggeskadefonden har den 29. juni 2021 fra Energistyrelsen modtaget høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Byggeskadefonden har noteret ændringerne, der følger af udkastet til bekendtgørelse og tager som helhed dette til efterretning.

Venlig hilsen

Henriette Mygind Krempel
Juridisk chef, advokat

Høringssvar vedrørende justeringer af Bygningspuljen

Først og fremmest vil vi gerne udtrykke vores begejstring, for jeres nedjusteringer af tilskudssatserne. Det er gavnligt, at flere boligejeren får andel i den samlede tilskudspulje. Dette er således en særdeles positiv udvikling.

Det vi fortsat kunne ønske os tilpasset er:

- **Bedre sammenhæng mellem tilskudsstørrelser og energibesparelse forbundet med energisparetiltaget**

- Vi må konstatere, at der fortsat ingen sammenhæng er i mellem de tilskudsstørrelser der fastlægges og de energibesparelser/klimagevinster der er forbundet med de forskellige energisparetiltag. Det resulterer i en fejlagtig skævvridning i markedet samtidig med en unødigt høj omkostning for den grønne omstilling. Formålet med bygnings (og erhvervspuljen) er, at det nationale energiforbrug skal reduceres, hvor den underlæggende præmis for ordningen må være, at få "mest for pengene" set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv. For at konkretisere problematikken med skævvridningen i ordningen, opstilles nedenstående sammenholdning.
  - Forudsætninger for sammenholdningen er:
    - Bolig på 140 m² med kondenserende oliekedel og 2-lags termoruder (kombineret tiltag).
      - Ved at konvertere oliekedlen til en luft/vand varmepumpe opnås en årlig energibesparelse på 12.050 kWh (Udgangspunkt i Standardværdikataloget VP 007, som blev brugt under den tidligere ordning *Energiselskabernes energispareindsats*).
      - Ved at udskifte alle boligens vinduer. Her benyttes en antagelse om ca. 20 % af boligens facade vinduesareal (Gammel erfaringsmæssigt værdi). Der udskiftes således ca. 28 m² vinduer i boligen (140*0,2). Tiltaget reducerer energiforbruget med 74 kWh/skiftet vindue (Udgangspunkt i Standardværdikataloget *Vindue 003*, som blev brugt under den tidligere ordning *Energiselskabernes energispareindsats*). I nærværende eksempel opnås således en energibesparelse på 2.072 kWh/år ved at udskift alle boligens 28 m² 2-lags termoruder med nye 3-lags energiruder.

Energisparetiltag:	Energibesparelse	Tilskudsstørrelse for energisparetiltaget	Omkostning pr. energibesparelse
Konvertering til varmepumpe	12.050 kWh	14.000 kr. (Tilskudssatser for konvertering til luft-til-væskeluft-til-vand varmepumpe (ikke momsregistrerede virksomheder m.v.))	14.000 kr. / 12.050 kWh = 1,16 kr./kWh
Udskiftning af vinduer	2.072 kWh	1.100 kr./m ² * 28 m ² 30.800 kr. (Tilskudssatser for udskiftning af facadevindue eller dørhøjt vindue, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, litra e og f)	30.800 kr. / 2.072 kWh 14,86 kr./kWh

- Ved sammenholdning af de to energisparetiltag findes det, at tilskuddet er 1181 % større pr. kWh ved vinduesudskiftning set i forhold til konverteringen til varmepumper $(14,86-1,16)/1,16 \cdot 100$. Helt ærligt, 1181 % større omkostning for samme "vare"!!!

Det faktum, at skævvridningen i mellem to energisparetiltag under samme tilskudsordning er så enorm, synes BC Energiservice er meget uhensigtsmæssigt af følgende årsager:

- Det pålægger skatteborgerne en unødigt høj omkostning for den grønne omstilling
- Det giver boligejerne indtryk af, at det set ud fra et energimæssigt og klimamæssigt synspunkt er (langt) vigtigere at få skiftet vinduerne i forhold til at få afløst oliefyret, hvilket er meget fejlagtigt.
  - Med den viden og indsigt vi har og med en position som nærmest led i forhold til energirådgivning overfor boligejeren, kan vi ikke længere lade ovenstående faktum være usagt. **Vi opfordrer derfor kraftigt til, at der opnås sammenhæng imellem de gennemførte energibesparelser og de tilskudsstørrelser der kan opnås**, for ikke at forvirrer danske boligejere og lade dem gennemføre deres energibesparelser i "forkert" rækkefølge set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv.

Antallet af ansøgningsrunder bør fastholdes eller opjusteres.

- Vi kan se, at der lægges op til en reduktion i ansøgningsrunder, hvormed de planlagte 3 runder bliver reduceres til 2 runder. Dette mener vi ikke er hensigtsmæssigt, da det medfører en række unødige udfordringer i markedet.
  - Leverandørerne/grossisterne er nødt til at opbygge stor lagerkapacitet, forud for åbningen af en ny ansøgningsrunde, for at kunne imødekomme stor efterspørgsel efter en ny ansøgningspulje er afsluttet.
  - Installatørerne oplever en stop-go-effekt i ordretilgangen, hvilket giver et vakuum, hvor projekter sættes på hold, hvorefter vakuummet afløses af en pukkel af arbejdsopgaver
  - Boligejerne udskyder deres projekter, indtil de opnår tilsagn om tilskuddet. Det forsinker den grønne omstilling og reduktion i energiforbruget, som er hele grundlaget for bygningspuljen. Når så boligejeren opnår tilsagnet, bliver de igen mødt af en "først-til-mølle" tilgang hos installatørerne, fordi de ikke kan imødekomme den store ordretilgang på så kort tid.
- Med udgangspunkt i de ovenfor beskrevne udfordringer, synes det relevant fra BC Energiservices side at fastholde eller endda tilsigte større antal af ansøgningsrunder. Der er ingen part i markedet der tilgodeses ved få ansøgningsrunder – tværtimod. Derfor vil fastholdelse af de planlagte 3 runder eller endda flere være kærkommen for at undgå unødige udfordringer.

Bilag 1: Energibesparelser ved konvertering fra kondenserende oliekedel til luft/vand-varmepumpe

Standardværdikatalog	
ID: VP 007 Konverteringer, ændret forsyning / Olie, Gas, Bio eller El til Varmepumpe / Kondenserende gas- eller oliekedel, udskiftes til Varmepumpe (luft/vand eller væske/vand)	
Energibesparelse	12050 kWh/kedel
Prioriteringsfaktor	1,5
Beskrivelse Før situation: Kondenserende gas- eller oliekedel inkl. varmtvandsbeholder. Kedlen er tilsluttet en varmtvandsbeholder eller en gennemstrømningsvandvarmer. Efter situation: Luft/vand eller væske/vand varmepumpe, der opfylder kravene i ecodesign. Standardværdien er pr. kedel	
Begrænsninger i anvendelse Skal anvendes på enfamiliehuse (BBR-anvendelseskoder 110, 120 og 131, 132) og tofamiliehuse (BBR-anvendelseskode 140) med areal mellem 80 og 200 m ² , hvor arealet opgøres for hver individuel varmeforsyning. For én- og tofamiliehuse med areal over 200 m ² er det valgfrit, om man vil benytte standardværdien, eller om man vil lave en specifik beregning. Skal desuden benyttes på sommerhuse (BBR anvendelseskode 510), der er godkendt til helårsbeboelse jf. afsnittet "Om standardværdikataloget".	

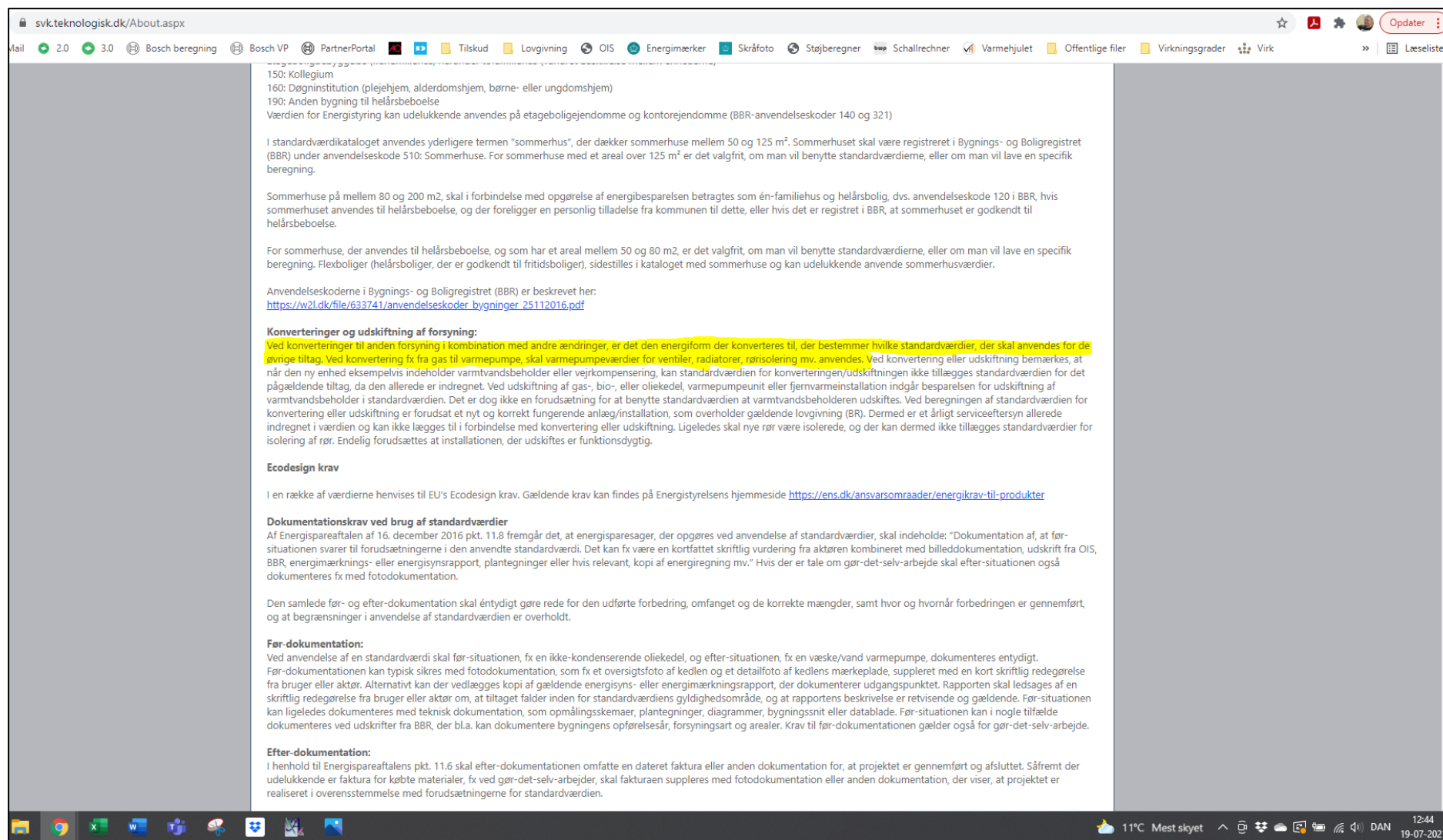
Tilskudssatser for konvertering til ~~luft-til-væske~~ luft-til-vand varmepumpe (ikke momsregistrerede virksomheder m.v.)			
	Markedspris, ~~luft-til-væske~~ luft-til-vand varmepumpe	Tilskudssats, ~~luft-til-væske~~ luft-til-vand varmepumpe, A++ mærket	Tilskudssats, ~~luft-til-væske~~ luft-til-vand varmepumpe, A+++ mærket
Enhedsareal til beboelse	[kr./stk.]	[kr.]	[kr.]
Under 75 m ²	85.000	~~13.000~~ 13.000	~~17.000~~ 17.000
75 m ² - 100 m ²	87.000	~~13.000~~ 13.000	~~17.000~~ 17.000
101 m² - 150 m²	94.000	~~14.000~~ 14.000	~~19.000~~ 19.000
151 m ² - 200 m ²	102.000	~~15.000~~ 15.000	~~20.000~~ 20.000
201 m ² - 250 m ²	111.000	~~17.000~~ 17.000	~~24.000~~ 24.000
251 m ² - 300 m ²	119.000	~~18.000~~ 18.000	~~24.000~~ 24.000
Over 300 m ²	124.000	~~19.000~~ 19.000	~~25.000~~ 25.000

Udklip fra Standardværdikatalogets VP 007

Udklip fra Bekendtgørelsen som er i høring om tilskud til luft/vand varmepumper

Bilag 3: Opgørelsesmetode ved kombinerede tiltag

svk.teknologisk.dk/About.aspx

150: Kollegium
160: Døgninstitution (plejehjem, alderdomshjem, børne- eller ungdomshjem)
190: Anden bygning til helårsbeboelse
Værdien for Energistyring kan udelukkende anvendes på etageboligejendomme og kontorejendomme (BBR-anvendelseskoder 140 og 321)

I standardværdikataloget anvendes yderligere termen "sommerhus", der dækker sommerhuse mellem 50 og 125 m². Sommerhuset skal være registreret i Bygnings- og Boligregistret (BBR) under anvendelseskode 510: Sommerhuse. For sommerhuse med et areal over 125 m² er det valgfrit, om man vil benytte standardværdierne, eller om man vil lave en specifik beregning.

Sommerhuse på mellem 80 og 200 m², skal i forbindelse med opgørelse af energibesparelsen betragtes som én-familiehus og helårsbolig, dvs. anvendelseskode 120 i BBR, hvis sommerhuset anvendes til helårsbeboelse, og der foreligger en personlig tilladelse fra kommunen til dette, eller hvis det er registreret i BBR, at sommerhuset er godkendt til helårsbeboelse.

For sommerhuse, der anvendes til helårsbeboelse, og som har et areal mellem 50 og 80 m², er det valgfrit, om man vil benytte standardværdierne, eller om man vil lave en specifik beregning. Flexboliger (helårsboliger, der er godkendt til fritidsboliger), sidestilles i kataloget med sommerhuse og kan udelukkende anvende sommerhusværdier.

Anvendelseskoderne i Bygnings- og Boligregistret (BBR) er beskrevet her:
https://w2l.dk/file/633741/anvendelseskoder_bygninger_25112016.pdf

Konverteringer og udskiftning af forsyning:
Ved konverteringer til anden forsyning i kombination med andre ændringer, er det den energiform der konverteres til, der bestemmer hvilke standardværdier, der skal anvendes for de øvrige tiltag. Ved konvertering fx fra gas til varmepumpe, skal varmepumpeværdier for ventiler, radiatorer, rørsisolering mv. anvendes. Ved konvertering eller udskiftning bemærkes, at når den ny enhed eksempelvis indeholder varmtvandsbeholder eller vejrkompensering, kan standardværdien for konverteringen/udskiftningen ikke tillægges standardværdien for det pågældende tiltag, da den allerede er indregnet. Ved udskiftning af gas-, bio-, eller oliekedel, varmepumpeunit eller fjernvarmeinstallation indgår besparelsen for udskiftning af varmtvandsbeholder i standardværdien. Det er dog ikke en forudsætning for at benytte standardværdien at varmtvandsbeholderen udskiftes. Ved beregningen af standardværdien for konvertering eller udskiftning er forudsat et nyt og korrekt fungerende anlæg/installation, som overholder gældende lovgivning (BR). Dermed er et årligt serviceeftersyn allerede indregnet i værdien og kan ikke lægges til i forbindelse med konvertering eller udskiftning. Ligeledes skal nye rør være isolerede, og der kan dermed ikke tillægges standardværdier for isolering af rør. Endelig forudsættes at installationen, der udskiftes er funktionsdygtig.

Ecodesign krav

I en række af værdierne henvises til EU's Ecodesign krav. Gældende krav kan findes på Energistyrelsens hjemmeside <https://ens.dk/ansvarsomraader/energikrav-til-produkter>

Dokumentationskrav ved brug af standardværdier
Af Energispareaftalen af 16. december 2016 pkt. 11.8 fremgår det, at energisparesager, der opgøres ved anvendelse af standardværdier, skal indeholde: "Dokumentation af, at før-situationen svarer til forudsætningerne i den anvendte standardværdi. Det kan fx være en kortfattet skriftlig vurdering fra aktøren kombineret med billegddokumentation, udskrift fra OIS, BBR, energimærknings- eller energisynsrapport, plantegninger eller hvis relevant, kopi af energiregning mv." Hvis der er tale om gør-det-selv-arbejde skal efter-situationen også dokumenteres fx med fotodokumentation.

Den samlede før- og efter-dokumentation skal éntydigt gøre rede for den udførte forbedring, omfanget og de korrekte mængder, samt hvor og hvornår forbedringen er gennemført, og at begrænsninger i anvendelse af standardværdien er overholdt.

Før-dokumentation:
Ved anvendelse af en standardværdi skal før-situationen, fx en ikke-kondenserende oliekedel, og efter-situationen, fx en væske/vand varmepumpe, dokumenteres éntydigt. Før-dokumentationen kan typisk sikres med fotodokumentation, som fx et oversigtsfoto af kedlen og et detailfoto af kedlens mærkeplade, suppleret med en kort skriftlig redegørelse fra bruger eller aktør. Alternativt kan der vedlægges kopi af gældende energisyns- eller energimærkningsrapport, der dokumenterer udgangspunktet. Rapporten skal ledsages af en skriftlig redegørelse fra bruger eller aktør om, at tiltaget falder inden for standardværdiens gyldighedsområde, og at rapportens beskrivelse er retvisende og gældende. Før-situationen kan ligeledes dokumenteres med teknisk dokumentation, som opmålingsskemaer, plantegninger, diagrammer, bygningsnsnit eller datablade. Før-situationen kan i nogle tilfælde dokumenteres ved udskrifter fra BBR, der bl.a. kan dokumentere bygningens opførelsesår, forsyningsart og arealer. Krav til før-dokumentationen gælder også for gør-det-selv-arbejde.

Efter-dokumentation:
I henhold til Energispareaftalens pkt. 11.6 skal efter-dokumentationen omfatte en dateret faktura eller anden dokumentation for, at projektet er gennemført og afsluttet. Såfremt der udelukkende er faktura for købte materialer, fx ved gør-det-selv-arbejde, skal fakturaen suppleres med fotodokumentation eller anden dokumentation, der viser, at projektet er realiseret i overensstemmelse med forudsætningerne for standardværdien.

Udklip fra Standardværdikatalogets afsnit "Om standardværdikataloget", hvori det fremgår, at energikilden i eftersituationen bestemmer hvilken standardværdi det skal anvendes

Til: Ida Aaby Daugaard (iddg@ens.dk)
Fra: Rasmus Høtoft (rasmus@amalo.dk)
Titel: Høringsvar vedr. bygningspuljen
Sendt: 09-08-2021 09:43

Hej Ida.

Vi ønsker at teksten bliver lavet om, så Energistyrelsen ikke gennem støttemidler, indirekte dikterer hvilken form for brugsvandsopvarmning kunderne får installeret i deres hus.

Vi har fremsendt beregninger, som viser at det ikke har noget på sig ift. energibesparelser, men vi hører ikke noget tilbage.

En redegørelse for hvorfor energistyrelsen mener der skal være krav om en varmtvandsbeholder ville være på sin plads.

Teksten kunne ændres fra nedenstående forslag til : "...levere vandbåren rumopvarmning og varmt brugsvand. Varmepumpen skal være A++ eller A+++....."

- 3) Ved konvertering til individuel v~~V~~armepumpen, skal varmepumpen udelukkende være eldrevet, forsyne et væskebåret system, have udeluft eller jord som varmekilde samt levere vandbåren producere varme til både rumopvarmning og varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder. Varmtvandsbeholderen kan være fritstående eller integreret med varmepumpen. Varmepumpen skal være A++ eller A+++ mærket, jf. Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 811/2013 af 18. februar 2013. Mærkningen skal være opnået for varmepumpen alene ved testtemperatur på 55 °C for rumopvarmning efter nævnte forordning. Et pakkemærke kan ikke bidrage til højere energimærkning.

Rasmus Høtoft
Amalo

+45 7174 7032

rasmus@amalo.dk

www.amalo.dk

Njalsgade 21F, 6. sal, 2300 København S

Få prisen på din varmepumpeløsning

[Kommentarer]

Att. Energistyrelsen ens@ens.dk

Cc: Ida Daugaard, iddg@ens.dk.

Dok. ansvarlig: HJV
Sekretær:
Sagsnr: s2021-293
Doknr: d2021-16834-5.0
9. august 2021

iEnergis høringssvar til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen)

Intelligent Energi takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens høring af ovenfor nævnte bekendtgørelse om Bygningspuljen (J nr. 2021 – 9346).

Vi bakker op om de foreslåede ændringer, der følger af politisk aftale.

Dog er vi blevet spurgt om følgende, som vi beder Energistyrelsen tage stilling til vedr. pkt.13.3:

- hvor der står "luft eller jord" spørges, om dette også inkluderer sø-varme, stald-varme mm. (bl.a. konvertering af halmfyr)? Og
- når der skrives "varmt brugsvand i en varmtvandsbeholder" spørges, om det også omfatter en varmeveksler i stedet for beholderen?

Vi opfordrer samtidig til, at denne lejlighed benyttes til at foretage andre ændringer, som vi i de tidligere høringssvar har foreslået. Det drejer sig om, at der:

Sikres bedre flow i ordningen ved at reducere eller differentiere i tilsagnsperioden

Det er afgørende, at §22, stk. 3 ændres i hvert fald for visse installationer, således at varigheden af tilsagn reduceres fra 2 år til 1 år på de helt enkle installationer. To år er en meget lang tid ift. den grønne omstilling og ambitionen for 2030. Det er derfor vigtigt, at de, der søger, også får incitament til at handle hurtigt – ellers bør de træde til side og søge senere. Derved kommer der mere flow i ordningen, mindre administrativt pres og ikke mindst minimeres stop-go effekten.

Intelligent styring af varmepumper og bygninger mhp. samspil med energisystemet

Som vi har bemærket ved tidligere høringer af denne bekendtgørelse, er det vigtigt, at bekendtgørelsen fremtidssikres, så puljen støtter op om det fremtidige energisystems behov for, at bygninger og deres komponenter, herunder varmepumper, spiller aktivt sammen med energisystemet. Det er vigtigt, at forbruget bliver digitalt styrbart for at kunne bidrage til balancering af energimarkeder og aflastning af elnet. Opvarmning, ventilation og køling af bygninger skal således bruges til balancering af den fluktuerende grønne elproduktion og mulig-

gøre, at husejeren får leveret varme og køl, når priserne er lavest og har det laveste CO2 indhold. Det er vigtigt, at dette tænkes ind nu, fordi efterinstallation er fordyrende.

Bygningsstyring

Vi har i tidligere høringer peget på behovet for at indtænke tilskud til intelligent styring af bygningers energiforbrug. Gennem høje dokumentationskrav til besparelserne kan der opnås både energibesparelser, der kommer forbrugeren til gode, og derudover markante CO2-reduktioner ved fx peak-shaving i fjernvarmen. Dette vil, udover at bidrage til 70%-målet generelt, især hjælpe de større boligejendomme, som ikke er omfattet af minimumsimplementeringen af EUs bygningsdirektiv og i de almene boliger, hvor Landsbyggefonden ikke bidrager med støtte til energirigtig drift.

Det bemærkes, at vi derfor i sin tid ift. implementering af bygningsdirektivet (EPBDirektive) foreslog at sænke direktivets foreslåede grænse fra 290kW til ca. 50kW og herved sikre, at alle større ejendomme i Danmark bliver styrbare. Så længe dette ikke efterkommes, efterlyser vi at støtte til bygningsstyring bliver en del af Bygningspuljens udformning nu-og-her for at undgå fejlinvesteringer og urentable efterinstallationer.

Dvs., bkg. §4, stk. 3 skal omfatte mere end det nævnte om mekanisk ventilation mm. Bygningsstyring kan således omfatte en lang række andre systemer og komponenter end ventilation, og det bør derfor også kunne understøttes af denne ordning. Der eksisterer som bekendt store potentialer for besparelser ved effektiv styring af bygningernes forskellige energisystemer, og systemer kan tilmed bidrage til øget viden om bygningernes performance. Potentialer er belyst af AAU BUILD- og ELFORSK-projekter. Det bemærkes i øvrigt at støtte til digitalstyring af offentlige ejendomme er muligt, jf. bekendtgørelse om tilskud til energiforbedring og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger, der også pt. er i høring.

Varmepumpestyring

Vi har ift. varmepumper i de tidligere høringer anbefalet yderligere tilskud til at få varmepumperne leveret med to-vejs-kommunikation, så de kan reagere på prissignaler og på energisystemets behov for fleksibilitet. Det bemærkes, at vi oplever en udvikling hos producenterne og har igangsat en spørgeundersøgelse for at afdække, hvor mange varmepumperproducenter der gennem API-adgang, enten allerede tillader 3. parts "overstyring" af producentens varmepumper, eller i deres forretningsstrategier har planer om at tillade dette inden for kort tid.

Vi står gerne til rådighed for yderligere drøftelser af ovenstående.

Med venlig hilsen
Intelligent Energi

Helle Juhler-Verdoner

Energistyrelsen

Center for Energiadministration

Att. Ida Daugaard, specialkonsulent

Sønderborg den 8. august 2021

Høringssvar ProjectZero, Sønderborg

Vedr. høring over forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Tak for det fremsendte udkast, som vi har studeret med stor interesse sammen med Sønderborg-områdets øvrige energi-, bygnings- og renoveringsinteressenter.

ProjectZero finder det positivt, at den markedsbaserede pulje til tilskud fortsætter og der med en større samlet pulje i efteråret 2021 nu er flere boligejere, som potentielt vil få glæde af den.

Som betingelse for tilskud, bliver der stadig stillet krav til **VE installatør** uddannelse i forbindelse med varmepumper, hvilket vi finder særdeles relevant for at skabe tryghed for boligejernes investeringer i varmepumpeløsninger. På helt samme måde, anbefaler ProjectZero, at der stilles årlige efteruddannelseskrav til svende på tværs af alle fag, der arbejder med energirenovering og tilskud. Dette kan være BR18 kursus, kommunikation, Lean og andre fagrelevante kurser, som kan bidrage til at styrke branchens vidensniveau, vejledning til boligejerne og den af boligejerne oplevede kvalitet i løsningen.

ProjectZero finder det særdeles positivt, at **energimærket** får stadig større fokus i renoveringsprocessen. Vi vurderes, at dette vil styrke boligejernes opmærksomhed på behovet for en tiltrængt (bruger) opdatering af BBR – både hvad angår varmekilde og boligens faktiske areal. Data som er nødvendige for bl.a. at kunne effektivisere energispareindsatserne i kommunerne samt rådgivernes arbejde.

Såfremt Styrelsen enig i energimærket som en langsigtet indikator og driver for energieffektiviseringsindsatsen i ejerboligmassen, bør det overvejes at genindføre håndværkerfradrag for energimærkning af ejerboliger.

Jf. det fremsendte udkast, fokuseres tilskud fremadrettet på **helårsboliger med E, F og G energimærker**, hvilket efter vores vurdering vil skabe usikkerhed og potentielt utilfredshed hos boligejere, som i forventning om tilskudsmuligheder får udarbejdet et energimærke, som efterfølgende viser sig at være D eller bedre. På Spareenergi.dk hjemmesiden garderer man sig ligeledes ved at have et spænd på 3 niveauer ved de enkelte huse i eksemplerne.

Vi har talt med alle energimærkningskonsulenterne i Sønderborg, der udtrykker stor bekymring omkring dette – og vi frygter et boligejer-pres for at få udstedt et energimærke, som faktisk er dårlige end det faktisk er – alene med det formål, at sikre at boligejeren kan søge tilskud. Vi er enige i behovet for at fokusere indsatsen på de dårlige energimærker, men foreslår som et kompromis, at helårsboliger med energimærke D også bliver omfattet af tilskudsordningen – med henblik på at markere at boligmassen som udgangspunkt skal løftes op på energimærke C eller bedre.

Baseret på de nye krav, vil ca. 18.000 boliger få mulighed for at udnytte tilskudsordningen. Ved seneste tilskudsrunde ventede ca. 75.000 boligejere utålmodigt i online-ansøgningskøen. ProjectZero opfordrer til, at interesserede boligejere får flere ansøgningskøer (gerne separate for varmepumper og øvrige tilskud, dog således at man som varmepumpeansøger også kan søge om tilskud til energieffektivisering af boligen) og at algoritmen **tildeler plads efter først-til-mølle-princippet** fra f.eks. kl. 10.00 på ansøgningsdagen.

Vi håber, at ovenstående kommentarer/anbefalinger vil indgå i udformningen af den nye bekendtgørelse – og ser frem til samarbejdet om at inddrage både boligejere, håndværkere og energirådgiverne lokalt med henblik på en maksimeret energieffektiviserings effektskabelse.

Med venlig hilsen

ProjectZero

Peter Rathje

Adm. direktør

Energistyrelsen
Center for Energiadministration
Att.: ens@ens.dk
med kopi til: iddg@ens.dk.

09.08.2021

Høringssvar til udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Rådet for Grøn Omstilling takker for at have fået lejlighed til at kommentere ovennævnte bekendtgørelsesudkast.

Helt overordnet støtter vi, at

- Der kun ydes tilskud til forbedring af klimaskærmen til bygninger med målrettes bygninger med "dårligt" energimærke mellem E – G.
- Tilskudssatserne til forbedring af klimaskærmen og varmepumper reduceres.

Disse ændringer vil efter vores opfattelse medføre, at additionaliteten forbedres. Dels fordi tilskuddene målrettes de dårligste bygninger, hvor potentialet for energiforbedringer er størst, og dels fordi tilskudspuljen kan strække længere og dermed omfatte flere bygninger.

Det er dog fortsat vores vurdering, at additionaliteten ved ordningen ikke er så høj, som den kunne være. Dette skyldes, at der ydes tilskud til vinduer, som i langt de fleste tilfælde udskiftes, når de er udslidte eller bygningen renoveres uanset ydelsen af tilskud. Hvad angår varmepumper, er økonomien for brugeren i dag så god, at det vil være en fordel af udskifte olie- eller gasfyr med en varmepumpe, hvorfor det ikke er nødvendigt med tilskud.

Det er endvidere vores vurdering, at den skepsis, som mange bygningsejere har haft i forhold til installering af varmepumper, nu er ved at blive overvundet, således at afsætningen af varmepumper kan videreføres uden tilskud. I den situation kan ydelse af tilskud til varmepumper have en uheldig indflydelse på afsætningen, idet det giver anledning til stop/go-effekter, og skaber en forventning hos forbrugerne om, at man skal have tilskud når man køber én varmepumpe. Derfor vil vi foreslå, at tilskud til varmepumper afskaffes, og at der benyttes alternative metoder til anskaffelse af varmepumper, herunder f.eks. forbud med olie- og gasfyring efter en hvis dato.

Endeligt finder vi det meget uheldigt, at der kan ydes tilskud til varmepumper til erstatning af naturgas, inden der er truffet beslutning om udvidelse af fjernvarmen ind i de områder, der nu forsynes med naturgas.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Ida Aaby Daugaard (iddg@ens.dk), lars.abel@varmepumpeindustrien.dk (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk)
Fra: Lars Abel (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk)
Titel: Høringssvar fra Varmepumpeindustrien VPI --- SV: Orientering om høring - Ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 09-08-2021 12:53

Tilkendegivelse i forhold til udsendt høringsbrev om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen).

Varmepumpeindustrien (VPI) har modtaget nyt høringsbrev i forlængelse af tidligere faser af høringer i forhold til Bygningspuljen.

Vi tillader os derfor generelt at henvise til vore tidligere høringssvar af hhv. 8. marts 2021 og 17. september 2020.

Vi noterer os samtidig med tilfredshed, at man generelt fokuserer særligt på at opnå de største potentialer for energibesparelser, og at der fortsat kan ansøges om tilskud til konvertering af varmepumper, samt at man øger fleksibiliteten ifm. store varmepumper og varmepumper i kombination med ventilation, som inkluderes på positivlisten, og som på lige fod med andre typer vil kunne bidrage med energibesparelser og CO2-reduktioner.

Vi tager de reviderede tilskudssatser til efterretning.

Principielt er det fortsat meget vigtigt for VPI, at man i størst mulig udstrækning undgår en påvirkning af markedet, som giver afsætningsmæssige udfordringer for vore medlemsvirksomheder, f.eks. i form af uønskede "stop-go-effekter".

Venlig hilsen
Lars Abel

Lars Abel

Varmepumpeindustrien I Danmark

Tel: +45 4030 3075

Email:

lars.abel@varmepumpeindustrien.dk

Åboulevard 7, 1. tv.

DK-1635 Copenhagen V

www.varmepumpeindustrien.dk

Til: Ida Aaby Daugaard (iddg@ens.dk)
Cc: Energistyrelsen (ens@ens.dk), lars.abel@varmepumpeindustrien.dk (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk), kam@varmepumpeindustrien.dk (kam@varmepumpeindustrien.dk)
Fra: lars.abel@varmepumpeindustrien.dk (lars.abel@varmepumpeindustrien.dk)
Titel: Supplerende iflg. aftale --- VS: Høringssvar fra VPI --- VS: Høring over ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 10-08-2021 12:09
Bilag: VPI høringssvar vedr. BEK om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse 17092020.pdf;

Hej Ida

Vedhæftet VPIs høringssvar af 17. september 2000 samt VPIs høringssvar af 8. marts 2021 nedenfor.

Jfr. din mail af d.d.

Venlig hilsen

Lars Abel

Lars Abel

Varmepumpeindustrien I Danmark

Tel: +45 4030 3075

Email:

lars.abel@varmepumpeindustrien.dk

Åboulevard 7, 1. tv.

DK-1635 Copenhagen V

www.varmepumpeindustrien.dk

Fra: Lars Abel <lars.abel@varmepumpeindustrien.dk>

Sendt: 8. marts 2021 13:04

Til: mbha@ens.dk

Cc: kam@varmepumpeindustrien.dk; lars.abel@varmepumpeindustrien.dk

Emne: Høringssvar fra VPI --- VS: Høring over ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Prioritet: Høj

Til Energistyrelsen

Tilkendegivelser i forhold til udsendt høringsbrev om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Varmepumpeindustrien anerkender bestræbelserne på at imødegå nogle af de mange udfordringer, som opstod ifm. den tidligere bekendtgørelse og første ansøgningsrunde.

Vi vil gerne fremhæve behovet for at undgå de alvorlige stop-go effekter, som har præget markedet i efteråret 2020, og som har givet store markeds-mæssige problemer for mange af vore medlemsvirksomheder. Derfor er det formentlig en god idé, at man har opdelt mulighederne for at ansøge i flere tempi, således at man fordeler ansøgninger/bevillinger hen over perioden.

Vi vil gerne påpege, at det også kunne være hensigtsmæssigt at nedsætte fristen for udnyttelse af tilsagn fra 2 år til f.eks. 6 måneder, i hvert fald for mindre projekter. Det kunne bidrage til et mere praktisk flow i etableringen af flere varmepumper, og give styrelsen et langt bedre indblik i, hvor mange der reelt ønsker at udnytte tilsagnet.

Flere af vore medlemsvirksomheder har peget på mulige kunder, hvor varmepumpen laver varme, og noget andet

producerer brugsvand – f.eks. installation, hvor pillekedlen, oliefyr, træfyr, halmfyr står i stalden, udhus eller lade. Kunden vil gerne skifte kedlen til en varmepumpe. Varmtvandsbeholderen står inde i huset og er måske kun 3 år gammel. Den vil man gerne genbruge. Hvis man vil det, så kan man ikke få tilskud. Så længe det kun er varmepumper til vandbårne anlæg, vil man ikke skulle give tilskud til luft/luft varmepumper. F.eks. har nyere typehuse f.eks. gasfyr til rumopvarmning og en ventilationsvarmepumpe, der leverer varmt brugsvand. Vi opfordrer til at løse disse problemstillinger på en fleksibel og praktisk måde. Installatøren skal gives mulighed for at tilpasse løsningen til bygningen og de konkrete behov. Det bør være muligt at opnå tilskud til den mest energirigtige løsning i den konkrete bygning.

Vi benytter anledningen til at gøre opmærksom på, at det for nogle forbrugere kan synes mærkeligt, at man ikke kan få tilsagn om tilskud til en varmepumpe, hvis bygningen ligger i et område, der er udlagt til fjernvarme. Det kan være svært for den enkelte forbruger at forstå, at man ikke kan opnå tilskud til en løsning, som (måske) er såvel samfundsøkonomisk som privatøkonomisk den bedste løsning for netop deres bygning. Mange udlagte fjernvarmeområder kan have en meget lang udsigt til, at der reelt installeres fjernvarme, og Dansk Fjernvarme opfordrer for tiden til, at kommuner benytter anledningen til at "blokere" for individuelle varmepumper ved at konvertere nye områder til fjernvarme, uden at der sker en objektiv og saglig analyse/vurdering af de samfundsøkonomiske og privatøkonomiske konsekvenser, som kræves iht. Varmeforsyningslovgivningen. Det bør principielt være muligt at finde en løsning, som bidrager til at den grønne omstilling ikke bremses/forhindres af usaglige grunde.

Venlig hilsen
Lars Abel

Lars Abel

Varmepumpeindustrien I Danmark

Tel: +45 4030 3075

Email:

lars.abel@varmepumpeindustrien.dk

Åboulevard 7, 1. tv.

DK-1635 Copenhagen V

www.varmepumpeindustrien.dk

Fra: Maria Bloch Ager <mbha@ens.dk>

Sendt: 22. februar 2021 13:49

Emne: Høring over ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Til ikke-ministerielle høringsparter

Energistyrelsen orienterer hermed om høring over forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Bekendtgørelsen blev sendt i offentlighøring mandag den 15. februar kl. 12 på høringsportalen, direkte link: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64847>. Vi skal beklage, at der ikke samtidig blev orienteret om høringen.

Høringsperioden er kortere end sædvanligt, da det er et ønske, at bekendtgørelsen træder i kraft senest den 30. marts 2021. Høringsfristen er den 8. marts 2021.

Med venlig hilsen / Best regards

Maria Bloch Ager

Fuldmægtig / Advisor

Center for energiadministration / Centre for Energy Administration

Mobil / Cell
E-mail

+45 33 95 08 03
mbha@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

17. september 2020

Til Energistyrelsen

Høringssvar vedr. BEK om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Varmepumpeindustrien har følgende overordnede kommentarer til udkast til bekendtgørelsen om bygningspuljen:

1. Vi har den opfattelse, at der skal være lige adgang for alle forbrugere til at modtage tilskud til konvertering/investering i en varmepumpe i stedet for et oliefyr eller naturgasfyr (fossil opvarmning) uanset geografisk beliggenhed. Det bør være op til den enkelte bygningsejer selv at vælge den opvarmningsform, der passer bedst til den pågældende bygning, idet det ofte vil være den mest energieffektive løsning og hermed også kan være samfundsøkonomisk det mest optimale.
2. Vi finder, at det er konkurrenceforvridende, såfremt man i visse områder med tilslutningspligt til kollektive varmesystemer (fjernvarme/naturgas e.l.) ikke kan ansøge om og opnå tilsagn om tilskud. Det kan være med til at forhindre en omkostningseffektiv grøn omstilling og giver fjernvarmen en helt uhensigtsmæssig fordel, ligesom det er imod intentionerne med ophævelsen af tilslutningspligten.
3. Det er vigtigt, at en forbruger kan ansøge om og få tilsagn om tilskud konkret og alene til installation af en varmepumpe uden at dette kombineres med krav om, at der samtidig skal foretages andre energirenoverende investeringer i klimaskærm mv. Såfremt der stilles krav om (eller kan opstå tvivl herom) en kombination, er det vigtigt, at der ikke sker reduktion i det tilskudsbeløb, som kan søges konkret til varmepumpeinstallationen. Hver del skal ses hver for sig. Det er vigtigt, at forbrugerne er tydeligt informeret herom, og at det ikke er en forudsætning for at opnå tilskud til en varmepumpe, at bygningen skal være energimærket.
4. Det skal være helt klart for forbrugeren, hvilken type varmepumpe, forbrugeren kan opnå tilskud til (luft/vand, væske/vand etc.) og fokusere på teknologineutralitet og ikke afskære andre effektive varmepumpetyper, f.eks. en boligventilationsvarmepumpe.
5. Det er særdeles vigtigt, at forbrugerne får installeret en kvalitetsvarmepumpe (dvs. er optaget på Energistyrelsens Varmepumpeliste), og at installationen foretages af en kvalificeret varmepumpeinstallatør (er VEG uddannet og beskæftiger kompetente montører). Samtidig skal det være et krav, at installationen foretages som minimum iht. standard for installation af varmepumper (jfr. DS1150).
6. Vi har direkte overfor Energistyrelsen udtrykt bekymring om uddannelseskapaleteten af VEG uddannede installatører, idet der her allerede nu kan konstateres en flaskehals, som kan begrænse en hurtig igangsætning af de ønskede og forventede installationer, når bygningspuljen træder i kraft. I den forbindelse har vi også i drøftelser med Energistyrelsen og branchen i øvrigt peget på en form for overgangsordning, som kan håndtere de installatørvirksomheder, som allerede besidder høj kompetence og som har forpligtet sig til at gennemgå VEG-uddannelsen straks muligt, og i

øvrigt som alle andre installatører som minimum skal opfylde standard for installation af varmepumper (jfr. DS1150).

7. Der bør ske en officiel opfølgning i form af øget markedskontrol af gennemførte varmepumpeinstallationer, herunder især af relativt nye VEG-installatørvirksomheder, så uheldige installationer undgås.
8. Vi er meget usikre omkring fastsættelsen af begrebet "markedsprisen", som fremgår af udkast til bekendtgørelsen, idet det er vigtigt, at forbrugeren kan opnå tilskud til den samlede installation af hele varmepumpen (eksempelvis: inde-/udedele, cirkulations- eller brugsvandpumper etc.). Tilskudsgrundlaget skal fremgå så entydigt og præcist som muligt. Vi er betænkelige ved, at der ikke tages hensyn til de aktuelle installationsomkostninger, hvilket kan resultere i, at man tilgodeser de prisbillige produkter (måske af dårlig kvalitet, kort levetid, mv.) og leverandører med lave omkostninger på bekostning af service og kompetencer (f.eks. manglende sikkerhed ift. anlæg og installation), hvilket kan resultere i unødige og kostbare tillægspriser for forbrugeren. Heri er der også en risiko for, at man udhuler VEG-installatør-ordningen, som skal være garant for høj kvalitet og eftersalgs-support i forhold til forbrugeren. Vi foreslår, at branchen får indsigt i beregningen af "markedsprisen" (som jo kan variere alt efter forbrugers endelige valg af installation og anlægstype mv.), og foreslår samtidig, at der gennemføres en proces for endelige fastsættelse af "markedsprisen" i samråd med branchen.
9. Ansøgningsproceduren og tilsagn bør være ukompliceret for forbrugeren, således at enhver eksempelvis teknisk begrænsning undgås, når forbrugeren skal træffe sin beslutning.
10. Vi har noteret os, at Energistyrelsen tilrettelægger en informationsindsats rettet direkte mod forbrugerne. Varmepumpeindustrien bidrager gerne i forhold til vore medlemmer og deres potentielle kunder.
11. I det omfang den i 2020 afsatte bevilling til konvertering af varmepumper ikke udnyttes, forventer vi, at resterende bevilling overføres til efterfølgende år, uanset at tilsagnet for den enkelte forbruger gælder for 2 år (med mulighed for forlængelse).

Varmepumpeindustrien deltager fortsat gerne i en konstruktiv dialog med Energistyrelsen om ordningen tilretning frem mod den allerede planlagte revision af bekendtgørelsen, som skal gælde fra 2021, ud fra de erfaringer, som opnås ved 2020-forordningens ikrafttrædelse.

Venlig hilsen
Varmepumpeindustrien i Danmark

Torben Andersen
formand

Lars Abel
sekretariatschef

SYNERGI's høringssvar: Høring over forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen).

Att. ens@ens.dk med kopi til iddg@ens.dk.

Opsummering: SYNERGI anser det som fornuftigt at afgrænse tilskudsadgangen, men mener dog ikke, at det bør ske ved at udelukke bygninger med energimærke D, men i stedet ved at fokusere på potentialet for energibesparelser. Herudover gør SYNERGI opmærksom på, at man ved at udvide puljen til store varmepumper risikerer at øge efterspørgslen på puljens midler yderligere. Med ambitionen om at øge puljens effekt bakker SYNERGI op om revideringen af tilskudssatserne, men foreslår at fastsætte en ensartet procentsats, der giver lige stort incitament uafhængig af teknologiform. Slutteligt foreslås det, at automatiske og digitale løsninger i højere grad afspejles i bygningspuljen.

SYNERGI takker Energistyrelsen for muligheden for at afgive et høringssvar vedr. bygningspuljen og ændringerne af puljens struktur. SYNERGI bakker op om puljen og intentionen i de planlagte ændringer, hvor flere får et incitament til at foretage grønne investeringer i deres bolig, som sænker energiforbruget.

1) Afgrænsning af tilskudsadgang for klimaskærms- og driftstiltag til de laveste energimærker: E, F og G

Der har været stor efterspørgsel på midlerne i bygningspuljen, hvilket fremgår af notat om ansøgninger til første runde i oktober 2020 ([Altinget.dk](https://www.almtinget.dk)). Det er derfor fornuftigt at afgrænse tilskudsadgangen for at sikre, at puljens midler anvendes der hvor der er størst potentiale for energibesparelser. Det forekommer dog uhensigtsmæssigt at udelukke bygninger med energimærke D. Det er en betydelig del af de bygninger, som er energimærket, nærmere bestemt 27% af i alt ca. 654.000 energimærkede bygninger (spareenergi.dk). En bygning med energimærke D har et betydeligt energiforbrug: $<150 + 4.200/\text{areal}$, hvorfor udelukkelse af disse bygninger mindsker realisering af et betydeligt energisparepotentiale.

SYNERGI foreslår derfor, at man afgrænser adgangen til puljens midler ved at tildele tilskud efter hvor stor energibesparelse, der opnås ved projektet. I denne sammenhæng bør der ydermere skabes klarhed om hvorvidt de oprindeligt afsatte 200 mio. kr. til energibesparelser er opbrugt til dette formål. Hvis bygninger med energimærke D udelukkes fra tilskud i næste tildelingsrunde, bør der være en plan for at inkludere disse bygninger igen, hvis det viser sig, at de 200 mio. kr. til energibesparelser i bygninger ikke bruges med de nye kriterier.

2) Store varmepumper og varmepumper i kombination med ventilation inkluderes på positivlisten

For at nå i mål med den grønne omstilling er det naturligvis vigtigt, at omstille til store varmepumper de steder, hvor det ikke er muligt at koble på fjernvarmenettet. SYNERGI gør dog opmærksom på, at man ved at udvide puljen til store varmepumper risikerer at øge efterspørgslen på puljens midler yderligere og bidrage til at puljen tømmes endnu hurtigere, da et tilskud til en stor varmepumpe vil gøre større indhug i puljen.

3) Revidering af tilskudssatserne

SYNERGI bakker op om en generel nedsættelse af tilskudssatserne, der kan øge puljens effekt ved at give flere borgere incitament til at foretage grønne investeringer. Det er dog problematisk, at nedsættelsen endnu engang er skæv afhængig af teknologi. Det bør overvejes at fastsætte en ensartet procentsats, der giver lige stort incitament uafhængig af teknologiform. Herudover finder SYNERGI det positivt, at betingelserne for tilskud til udarbejdelse af energimærker ændres, da energimærkninger bidrager til at flere danskere opdager rentable energibesparende tiltag i deres boliger.

4) Øvrig bemærkning: Automatiske og digitale løsninger bør inkluderes i bygningspuljen

Det er ved hjælp af digitale løsninger muligt sikre store energibesparelser i private hjem, hvorfor dette bør være afspejlet i bygningspuljen. SYNERGI foreslår at medtage automatiske og digitale løsninger, der kan optimere bygningens drift med henblik på energiforbrug under bekendtgørelsens paragraf 4 punkt 3. Disse løsninger kan eksempelvis være lysdæmpere, lysensorer og installationer direkte koblet til eltavlen i private hjem, som alle bidrager til at sænke standby energiforbrug.

På vegne af og med venlig hilsen

Bestyrelsesformand, Bendt Bendtsen

Mail: bb@synergiorg.dk

Vesterbrogade 1C, 5. sal, København V (Industriens hus)

VELUX A/S
Ådalsvej 99
DK-2970 Hørsholm
Telefon +45 45 16 40 00
www.velux.com

Dato 9. august 2021

VELUX A/S høringssvar til høring over forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen)

Vi takker for muligheden for at afgive et høringssvar til nyt udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Behov for teknologineutrale tilskudssatser

VELUX bakker op om puljen og intentionen i de planlagte ændringer, hvor flere får et incitament til at foretage grønne investeringer i deres bolig. Det understøttes af den store efterspørgsel i Bygningspuljens sidste ansøgningsrunde.

VELUX bakker således op om en generel nedsættelse af tilskudssatserne, men nedsættelsen bør forholde sig teknologi-neutralt og dermed nedsætte teknologierne med samme procentsats. Det er afgørende, at vi tilskynder til at sætte alle typer af teknologier i spil, når der energieffektiviseres. Det bør overvejes at fastsætte en ensartet procentsats, der giver lige stort incitament uafhængig af teknologiform.

Store varmepumper og varmepumper i kombination med ventilation bør ikke inkluderes på positivlisten

Det er givet, at adskillige almene boligforeninger vil kunne opnå store besparelser ved at omstille til store varmepumper, men det er dog uhensigtsmæssigt, at Bygningspuljen anvendes til dette formål:

- Landsbyggefonden giver allerede i dag almene boligforeninger mulighed for at søge ekstra tilskud (fem procent af afsætningsbeløbet) til rentable energibesparende tiltag i forbindelse med totalrenovering.
- Udvidelsen af puljen til store varmepumper vil give flere ansøgninger til en pulje, der i forvejen langt fra kan dække behovet. Derudover må man gå ud fra, at tilskud på op til kr. 410.00 for en stor varmepumpe hurtigt vil kunne tømme puljen. Tilskud til store varmepumper bør derfor ske gennem andre puljer.

I forvejen finder VELUX det problematisk, at store dele af puljens midler øremærkes varmepumper. For en lang række danske boliger vil en varmepumpe ikke være det energioptimale tiltag – hverken i privat- eller samfundsøkonomiske perspektiv eller i et klimaperspektiv. Når så store dele af midlerne målrettes varmepumpeinstallationer risikerer midlerne at blive anvendt til varmepumpeinstallationer i bygninger til helårsbeboelse med ringe energieffektivitetsstandard og dermed være en suboptimal løsning for boligejeren og samfundet.

Nye tal fra Ea Energianalyse viser, at i det omfang investeringer i renoveringer og varmepumper kan koordineres, bør det tilstræbes, idet varmebesparelser muliggør pæne besparelser på investeringer og drift af varmepumpen.

fjernvarme er boliger med et generelt højt energimærke. Det belaster samtidig ikke det eksisterende elnet.

VELUX står selvfølgelig til rådighed, hvis der skulle være spørgsmål til høringssvaret.

Med venlig hilsen
Sune Tobias Grollov

Chief Policy Advisor
S-COM&S
sune.tobias.grollov@velux.com
Telefon direkte: +4530233120
Telefon mobil: +4530233120

Til: ens@ens.dk (kopi til: iddg@ens.dk)

HØRINGSSVAR

Vedr.: Ændring af Bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

VinduesIndustrien vil hermed på vegne af den danske vinduesbranche indgive hørings svar til Energistyrelsen vedrørende ændring af bekendtgørelsen om den såkaldte "Bygningspulje".

Kort om VinduesIndustrien:

VinduesIndustrien er en dansk brancheforening for vinduesproducenter med produktion i Danmark og udlandet. Foreningens cirka 50 medlemsvirksomheder og ca. 6.000 medarbejdere tegner sig for mere end 90 procent af omsætningen af vinduer i Danmark. VinduesIndustrien er samtidig sekretariat for Energimærkningsordningen for facadevinduer, som blev startet i 2009 i et samarbejde med Energistyrelsen.

VinduesIndustriens generelle kommentarer:

Vedr.: Additionalitetsprincippet: VinduesIndustrien og flere af hinanden uafhængige eksperter - fx professor Per Heiselberg, bygningseksperter i klimarådet - finder ikke, at der er en målbar dokumenteret ekstra energibesparelse ved at anvende Bygningspuljens skærpede kriterier i Energiklasse 1 (K1) og Energiklasse 2 (K2) i ældre ejendomme E, F og G frem for Bygningsreglementets mindstekrav (Energiklasse A). I stedet begrænser K1 og K2 udvalget af vinduesdesigns samt tilskynder til, at ejere af ældre ejendomme vælger vinduessystemer, som designmæssigt er udviklet til nybyg og ikke til den ældre bygningsmasse, hvor opdelte vinduer med poste og sprosser er udbredt. Skærpelsen tilskynder i stedet til en gentagelse af 70'ernes renoveringsfejl, hvor de opdelte vinduer med poste og sprosser blev udskiftet med 1-fags-oplukkkelige vinduer.

VinduesIndustrien anbefaler derfor, at man ser bort fra additionalitetsprincippet og giver tilskud til vinduer i Energiklasse A – som i forvejen svarer til verdens skrappeste lovkrav til vinduer, og som er udviklet til alle typer af facadearkitektur.

Jf. det høringsudkast, der cirkulerer i EU om "TAXONOMY", er kravsættet for vinduers U-værdi $\leq 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$, hvilket isoleringsmæssigt nogenlunde svarer til det danske lovkrav i BR18 (0,8-1,0).

Det skærpede kravsæt i Bygningspuljen, i forhold til både BR18 og det kommende EU "TAXONOMY", medfører stor forvirring hos de danske husejere og medfører endvidere øgede priser og en svækkelse af industriens konkurrenceevne i EU - med tab af arbejdspladser til følge, uden at det medfører en energibesparelse for husejerne, set i forhold til kravsættet i BR18.

Vedr.: Tildeling af tilskud: VinduesIndustrien anbefaler, at der i stedet for den nuværende model med produktrettede tilskud ved udskiftninger gives tilskud eller et skattefradrag til de bygningsejere, som via energiforbedringer kan rykke en klasse op på energimærkningsskalaen for bygninger. Dette vil spare en enorm administration hos ENS og fjerne en helt unødvendig detailregulering på produktniveauer.

VinduesIndustriens specifikke kommentarer:

§2

VinduesIndustrien finder det tvivlsomt, om de minimis-forordningen overholdes, især ift. forsatsrammer. Se kommentar under **§ 4, stk. 1, litra g**.

§ 3, nr. 7

Der er ikke overensstemmelse mellem praksis ifm. Bygningsreglementet, BR18 og Energi-mærkningsordningen for facadevinduer ved fastsættelse af vinduers F_f -værdi og denne bekendtgørelse.

Det er meget vigtigt, at F_f -værdien beregnes og angives korrekt i forhold til både vindues synlige areal og referencevindues størrelse - og ikke i forhold til et murhul, som det er angivet i håndbogen for energikonsulenter.

VinduesIndustrien anbefaler, at følgende formulering anvendes på dansk:

5.16 Frame area ratio FF (only for windows)

The frame area ratio of windows is calculated using ($F_F = 1 - A_g/A_W$). A_g is the smaller of the visible areas of the infill or glazing (to be assessed from both sides) and A_W is the window area, used also for the U_W determination.

Formuleringen er taget fra prEN 14351-1, som forventes vedtaget snart. Formuleringen er kommet ind i den harmoniserede produktstandard for vinduer på dansk foranledning (ved notificering af BR18), efter at BR18 begyndte at regulere vinduer efter en formel for energibalace tilbage i 2011. Vinduer er omfattet af byggevareforordningen, og det er derfor vigtigt, at lovgivning og de harmoniserede standarder bliver fulgt og respekteret.

§ 3, nr. 18

(...) "*Ved sprosser skal ruden være gennemgående og sprossen monteret på*" (...)

VinduesIndustrien anbefaler at skrive "uopdelt" frem for "gennemgående". Det er mere præcist.

§ 4, stk. 1, litra f

VinduesIndustrien er uforstående overfor, at tilskuddet til dørhøje vinduer er blevet fjernet. Dørhøje vinduer (populært kaldet vinduesdøre) er typisk terrassedøre, der er fremstillet med de samme profiler som til vinduer. Dokumentationen af de energimæssige egenskaber er den samme som for vinduer. VinduesIndustrien kan ikke genkende, at administrationsbyrden skulle være anderledes end for vinduer.

§ 4, stk. 1, litra g

Der er manglende konsistens i ordvalget i dette afsnit ift. Bilag 1. I § 4, stk. 1, litra g bruges betegnelsen "forsatsramme", medens der i Bilag 1 refereres til "forsatsvindue".

Energiøkonomisk er der stor forskel på de tre begreber, som er i spil:

En forsatsramme monteret på en eksisterende, gående vinduesramme (som i princippet fortsat kan have et meget stort linjetab via den eksisterende tætning, da der ofte er tale om et gammelt vindue) har en væsentlig ringere energipreformance sammenlignet med både et egentligt forsatsvindue, der monteres på de eksisterende karme med nye tætninger og et nyt vinduessystem med koblede rammer.

Et forsatsvindue er en selvstændig vinduesramme med egne lukkepunkter og tætningsplan, som er separat monteret i karmen uafhængigt af det oprindelige vindue, og som oftest åbner indad.

Et vinduessystem med koblede rammer kan beskrives som to rammer i ét vindue, hvor den yderste vinduesramme har gennemgående sprosser, mens den inderste har en hel rude. Prisen på de tre elementtyper er desuden meget forskellig, afhængigt af om der er tale om forsatsramme på eksisterende ramme, selvstændigt forsatsvindue eller nyt vindue med koblede rammer.

VinduesIndustrien anbefaler, at man definerer i §3, hvad man forstår ved forsatsvindue eller forsatsramme (afhængigt af hvad man vælger at gøre tilskudsberettiget). Alternativt bør tilskudssatsen deles op i to eller tre for at overholde de minimis-forordningen.

§ 10, stk. 2

Se vores kommentar under §2.

§ 11

VinduesIndustrien finder det i princippet rigtigst, at tilskudsmidlerne målrettes de energimæssigt ringeste bygninger med det største besparelspotentiale. Men de skærpede krav til vinduer (jfr. § 12, stk. 1, nr. 5) giver nu endnu mindre mening, idet de ekstremt energieffektive vinduer (fx skærpet i forhold til vinduer i passivhuse) har en ringere effekt jo ældre huset, de sidder i, er, og bliver proportionalt mere teoretisk med husets alder og energimærke. Se desuden kommentar under § 12, stk. 1, nr. 5.

§12, stk. 1, nr. 5

Der er ingen grund til at skærpe kravsatset i bekendtgørelsen ift. Bygningsreglementet, som er verdens skrappeste energikrav til vinduer. Klimarådets Bygningsekspert, Per Heiselberg, samt forskere fra BUILD har tidligere slået fast, at besparelsen og energipreformance ved en vinduesudskiftning med ekstremt energieffektive vinduer i ekstremt energitunge bygninger ikke er den samme, som hvis vinduerne sad i et passivhus.

VinduesIndustrien anbefaler, at de skærpede krav ift. BR18 fjernes, og at der i stedet står (...) "overholder følgende krav: Energif klasse A".

§12 stk. 1, nr. 6

VinduesIndustrien finder det urimeligt, at nye facadevinduer diskrimineres ift. nye ovenlysvinduer, hvor der ikke stilles krav til U_w og LT_g .

§12, stk. 1, nr. 7

Igen er der manglende konsistens mellem ordvalget i afsnittet (forsatsramme) og Bilag 1 (forsatsvindue). Se desuden kommentaren under § 4, stk. 1, litra g.

VinduesIndustrien finder det også her urimeligt, at "almindelige" facadevinduer diskrimineres ift. koblede vinduessystemer, hvor der ikke stilles krav til LT_g .

§16

Forsatsrammer virker højt prissat i Bilag 1 (hvis de da skal følge prisen for forsatsvinduer). De to produkttyper koster næppe det samme og bør ikke udløse tilskud i samme størrelse.

Bilag 1, Tilskudssatser for udskiftning af facadevindue

Forskellen i tilskudssatserne mellem K1 og K2 er urimelig, og den er en tilskyndelse til at isætte vinduer designet til nybyg frem for vinduer designet til hele den danske facadearkitektur, som vinduer i Energiklasse A er det. Udvalget i K2 er begrænset og afspejler udvalget til nybyggede huse, både indenfor design og materialevalg. Da der ingen dokumenteret effekt er ved at sætte K1- eller K2-vinduer i et ældre hus frem for vinduer i energiklasse A, anbefaler VinduesIndustrien, at der i stedet gives tilskud, hvis den samlede bygnings energimærke kan forbedres med en vinduesudskiftning. Se desuden generelle kommentarer samt kommentarer til §12, stk. 1, nr. 5.

Da der ikke er overensstemmelse mellem ISO 15099:2003 og Håndbogen for energikonsulenter, anbefaler VinduesIndustrien i stedet at bruge prEN14351-1.

Bilag 1, Tilskudssatser for montering af forsatsvindue

Der er uoverensstemmelse mellem ordvalget ("forsatsvindue") i Bilag 1 og ordvalget i § 4, stk. 1, litra g ("forsatsramme eller koblet ramme") og §12, stk. 1, nr. 7 ("forsatsramme"). De tre produkter er ikke umiddelbart sammenlignelige og performer ikke lige godt på energioptimering.

Med venlig hilsen

Johnny H. Jensen
Direktør

København, den 15. juli 2021

Høringssvar - Ændring af bekendtgørelse om bygningspuljen

BL – Danmarks Almene Boliger har den 29. juni 2021 modtaget høring af forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Tilskud til store varmepumper

BL er glade for at kunne konstatere, at det med ændringen i udkastet til bekendtgørelsens § 13, nr. 3, litra b og c nu er gjort muligt for almene boligorganisationer uden for fjernvarmeområder at søge om tilskud til etablering af store varmepumpeanlæg.

I Bygningspuljen er tilskuddet til varmepumper afhængigt af beboelsesarealet i den pågældende ejendom. Indtil nu har bygninger over 300 m² dog fået samme tilskud uanset ejendommens størrelse. Det har været en forhindring for bl.a. almene boligforeninger, som typisk har et langt større boligareal og derfor brug for en større varmepumpe.

I ændringen er det nu muligt for bygninger med et samlet beboelsesareal på over 400 m² at søge om tilskud til konvertering til store varmepumpeanlæg, hvorved satsen er differentieret fra almindelige varmepumpeanlæg og dermed giver et højere tilskud.

Varmepumper i kombination med ventilation

Det foreslås i ændringen, at der nu også kan ydes tilskud til varmepumper i kombination med ventilation. Dette har ikke hidtil været muligt. Et sådan varmepumpe-system kan også bidrage med energibesparelser og CO₂-reduktioner, hvorfor BL finder ændringen meget positiv.

Én samlet ansøgning

BL bemærker, at det i høringsbrevet er anført, at boligorganisationer uden for fjernvarmeområder kan søge om tilskud til en varmepumpe via Bygningspuljen ved blot én ansøgning ad gangen.

Denne ændring medfører en væsentlig tidsbesparelse og ikke mindst en stor økonomisk besparelse for de almene boligorganisationer, da ansøgningsproceduren indtil nu har været én ansøgning pr. adresse. Ansøgningsproceduren var således meget omfattende i større boligafdelinger.

Ændringen betyder, at boligorganisationerne nu fremover kan fremsende én samlet ansøgning til tilskud til varmepumpe i en ejendom, hvorved der kan skabes energi- og CO₂-besparelser for beboerne. Det hilser BL velkomment og kvitterer samtidigt herfor.

BL har herudover ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bent Madsen', written in a cursive style.

Bent Madsen
Adm. direktør

Energistyrelsen
Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk
cc. iddg@ens.dk

København, den 10. august 2021

J.nr. 2021-9346 - Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF) har modtaget ovennævnte forslag til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse i høring, og vi kan bemærke følgende:

Store varmepumpeanlæg og balanceret mekanisk ventilation

Det bør sikres, at andelsboligforeninger, der består af tæt/lav bebyggelse, som i BBR-registret oftest vil have anvendelseskode 130 (række-, kæde- eller dobbelthuse) eller 140 (etagebolig-bygning, flerfamiliehus eller tofamiliehus), sikres adgang til at søge om tilskud til konvertering til store varmepumpeanlæg i samme omfang som andre bygningsejere, herunder almene boligorganisationer, i medfør af bekendtgørelsens § 13, stk. 1, nr. 3, litra C.

Det bør tillige sikres, at andelsboligforeninger, der består af tæt/lav bebyggelse, som i BBR-registret oftest vil have anvendelseskode 130 (række-, kæde- eller dobbelthuse) eller 140 (etagebolig-bygning, flerfamiliehus eller tofamiliehus), sikres adgang til at søge tilskud til etablering af balanceret mekanisk ventilation med varmegenvinding i samme omfang som andre bygningsejere i medfør af bekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 2.

Tilskud til energimærkning

ABF bemærkede i høringssvar af 8. marts 2021, at som reglerne er indrettet i dag, er det i praksis på grund af beløbsstørrelserne kun muligt for parcelhusejeren at opnå tilskud til både energimærkning og energirenovierung. Beløbsstørrelserne betyder, at ejeren af ejendommen maksimalt kan få kr. 3.000 i tilskud, og det kun i de tilfælde, hvor tilskuddet til energiforbedring er mellem kr. 5.000-9.999. Tilskuddet til energimærkning bliver gradvist mindre, jo mere der gives i tilskud til energiforbedring, og bortfalder helt, hvis tilskuddet til energiforbedring overstiger kr. 20.000. Da tilskuddet gives til andelsboligforeningen – og ikke til den enkelte andelshaver – vil tilskuddet til energiforbedring i praksis altid overstige kr. 20.000, da foreningen yderst sjældent kun søger for en enkelt bolig.

Det har endvidere vist sig særdeles omkostningsfuldt for andelsboligforeninger at få foretaget energimærkning. ABF har talt med foreninger, som har indhentet tilbud på energimærkning i tæt/lav bebyggelse, hvor energikonsulenter beregner fuld maksimalt lovlig pris af alle ejendommens bygninger. Dvs. kr. 6.739 inklusiv moms pr. andelsbolig for bygninger på 100-199 kvm i 2021. Det kan derfor begrænse foreningernes

**Andelsboligforeningernes
Fællesrepræsentation**

Vester Farimagsgade 1, 8. sal
1606 København V

Tlf. 33 86 28 30

abf@abf-rep.dk
www.abf-rep.dk

ABF er interesseorganisationen for de private andelsboligforeninger. ABF varetager foreningernes interesser over for politikere og myndigheder. ABF tilbyder desuden juridisk og økonomisk rådgivning, kurser, arrangementer og medlemsbladet ABFnyt. ABF har mere end 5.200 medlemsforeninger og repræsenterer over 100.000 andelshavere.

■ incitament til at søge om tilskud, at bekendtgørelsens § 17 reelt forhindrer, at foreningerne kan opnå nogen økonomisk støtte til energimærkning i medfør af bekendtgørelsen.

ABF foreslog derfor i høringsvar i 8. marts 2021, at andelsboligforeninger bestående af tæt/lav bebyggelse, der vælger at indhente et energimærke for alle foreningens bygninger, selvom foreningen ikke i øvrigt er forpligtet hertil, også gives tilskud til indhentning af energimærke i medfør af bestemmelsen i § 17, stk. 1. En sådan ordning vil også bedre afspejle, at der ved indhentning af et samlet energimærke skal foretages en gennemgang af hvert enkelt hus i foreningen.

Med venlig hilsen

Jan Hansen
Direktør

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: info@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse– J. nr. 2020 - 9346

09/07 - 2021
Side 1/4

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om bygningspuljen, der har til formål at gennemføre dele af klimaftalen i forhold til grøn omstilling af varmesektoren. Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Hovedproblemstilling

Dansk Fjernvarme finder det rigtigt, at målrette puljen efter de bygninger med de laveste energimærker, så samfundet får mest muligt ud af puljen.

Dansk Fjernvarme havde dog gerne set, at tilskudsmulighederne i bygningspuljen for omstilling til varmepumper i højere grad blev målrettet husstande med oliefyr, da disse vil give samfundet de største CO₂-besparelser, i lighed med fjernvarme og naturgas.

Udkastet lægger op til at store varmepumper skal inkluderes på positivlisten, således at det bliver relevant for boligforeninger at søge i tilskudspuljen. I den forbindelse vil Dansk Fjernvarme gøre opmærksom på, at jf. projektbekendtgørelsens § 3, stk. 1 er projekter med en varmekapacitet over 250 kW i kollektiv forsynede områder godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsens bestemmelser. Derfor bør tilskud i sådanne tilfælde være betinget af en kommunal godkendelse.

Endvidere vil Dansk Fjernvarme opfordre til, at der etableres måling af varmepumpernes varmeproduktion, mhp. at dokumentere varmepumpernes effektivitet.

Ulighed mellem tilskudsordninger

Jf. Bilag 1 er det muligt at få op til 15 % i tilskud til etablering af en stor varmepumpe på f.eks. 200-300 kW. Til sammenligning er støtten til etablering af kollektive varmepumper i praksis kun 10%, da etableringsstøtten til kollektive varmepumper skal korrigeres for andelen af VE. Dansk Fjernvarme vil indstille til, at puljerne bliver ligestillet.

Måling af varmekonsum

I dag stilles der alene krav til måling af elforbruget til varmepumpen. Men det vil også være hensigtsmæssigt, at kende varmepumpens varmeproduktion, således at husejeren kender til det faktiske varmekonsum og varmepumpens effektivitet, i lighed med fjernvarme og naturgas.

Energistyrelsen kunne derfor med fordel stille krav om, at når der udbetales tilskud til en varmepumpe skal denne installeres med en måler, der måler varmeproduktionen ved varmepumpen, i henhold til Bygningsreglementet § 327a krav om kontrol af effektivitet.

Dette vil også være med til at dokumentere over for husstanden at varmepumpen lever op til den forventede driftseffektivitet.

Dette vil også være med til at sikre digitaliseringsbestrebelseerne inden for den danske energisektor.

Større varmepumper bliver godkendelsespligtige

Bygningspuljen åbner nu op for at større varmepumper ved f.eks. boligforeninger kan modtage tilskud via puljen.

I den forbindelse vil Dansk Fjernvarme gøre opmærksom på, at for anlæg over 250 kW, der hidtil er forsynet af kollektive varmeforsyningsanlæg bliver omfattet af projektbekendtgørelsens § 3, stk. 1:

"§ 3. Projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, der er omfattet af bilag 1, skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse."

Her skal man ligeledes være opmærksom på, at det er den samlede kapacitet i kW, der er afgørende for om anlægget kommer over 250 kW og dermed bliver godkendelsespligtig. I tilfældet hvor en bygning f.eks. er forsynet af en 200 kW naturgaskedel og der installeres en 100 kW varmepumpe, vil den samlede kapacitet blive på 300 kW og dermed overstige projektbekendtgørelsens 250 kW grænse og blive godkendelsespligtig.

Dette bør der tages højde for ved uddeling af tilskud via bygningspuljen, således at tilskuddet er betinget af kommunalbestyrelsens godkendelse, ud fra kravene om positiv samfundsøkonomi ved omstilling af anlæg. Dette bør ligeledes det nævnes i bekendtgørelsen.

Dansk Fjernvarme vil derfor foreslå, at ansøger skal angive nuværende kapacitet for eksisterende anlæg og kapaciteten for varmepumpen, der søges tilskud til, der ud fra kan Energistyrelsen vurdere om de samlede anlæg kommer over 250 KW grænsen for godkendelsespligtige anlæg.

Tilskud til vand båren anlæg ved konvertering til fjernvarme

Side 3/4

Det er positivt at det nu også er muligt for den enkelte husejer at få tilskud til at erstatte traditionel elvarme med et vand båren anlæg baseret på fjernvarme, som angivet i høringsbrevet. Det fremgår dog ikke tydeligt i udkastet til bekendtgørelsen, at der nu også gives tilskud til vandbåren anlæg ved etablering af fjernvarme. Derfor opfordre vi til, at det skrives tydeligt ind i bekendtgørelsen.

Dette vil yde et positivt bidrag til at få omstillet el-opvarmede husstande til mere energieffektiv fjernvarme.

Kommentarer til bekendtgørelsens enkelte punkter:

§1. stk. 5

Forslag til ændring: Punktet angiver at tilskud ikke kan ydes til "*Offentlige institutioner*". I stedet kan anvendes: "*kommunalt eller regionalt ejede og benyttede bygninger*". Denne definition anvendes i "*Bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger*",

§3. pkt. 12.

Rettelse: Punktet refererer til "*Håndbogen for Energikonsulenter (HB2019)*", det bør rettes til: "*bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter (HB2021)*".

§13. 3)

Præcisering: Under bekendtgørelsens §13. bør følgende præciseres:

Varmepumper skal installeres i henhold til gældende regler og normer. Herunder bl.a.:

- *Gældende bygningsreglement*
- *DS 469 Varme- og køleanlæg i bygninger,*
- *DS 439 Norm for vandinstallationer.*
- *Bygningsreglementets vejledning om lydforhold, og Miljøstyrelsens vejledninger om støj.*
- *Krav om måling af elforbrug jf. BR18 § 327.*
- *Krav om kontrol af effektivitet jf. BR18 § 327 a-b.*

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Side 4/4

Anders Jespersen – Økonomisk Konsulent

Dansk Fjernvarme

aje@danskfjernvarme.dk

Tlf: +45 5153 8886

**EJENDOM
DANMARK**

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

13. juli 2021

Ref. j.nr. 2021-9346

Seniorrådgiver, Ph.D.
Morten Jarlbæk Pedersen
+45 2380 9033
mjp@ejd.dk

Bemærkninger til høring over forslag til ændring af bygningspuljen

EjendomDanmark takker for muligheden for at give kommentarer til forslaget, der bl.a. skal målrette bygningspuljen i højere grad samt lette administrationen af puljen.

Nedenfor findes først EjendomDanmarks overordnede bemærkninger til bekendtgørelsen, hvorefter følger vore bemærkninger til bekendtgørelsens enkelte dele.

Overordnede bemærkninger til bekendtgørelsen

EjendomDanmark skal pege på to overordnede forhold i forslaget til ændring af bekendtgørelsen om bygningspuljen.

Behov for at overveje, om puljen indskrænkes for meget

Det synes fornuftigt at målrette puljen, men EjendomDanmark skal bede Energistyrelsen overveje, om man med den foreslåede indskrænkning ikke går et lille skridt for langt.

Godt og overskueligt høringsmateriale

EjendomDanmark skal takke for, at Energistyrelsen har taget sig tid til at udarbejde et overskueligt høringsmateriale, der nemt giver et overblik over de foreslåede ændringer og deres konsekvenser. Det er meget værdsat, da det gør det nemmere at foretage en grundig behandling af forslaget.

Bemærkninger til bekendtgørelsens enkelte dele

EjendomDanmark har følgende mere tekstnære bemærkninger til bekendtgørelsen.

Afgrænsning af tilskudsadgang for klimaskærms- og driftstiltag til de laveste energimærker (§ 11)

Energistyrelsen foreslår, at det gøres til en forudsætning for støtte, at bygningens seneste energimærkning være indplaceret på energimærkeskalaen som E, F eller G.

EjendomDanmark vurderer, at en målrettet indskrænkning af puljen er fornuftigt. Den foreslåede indskrænkning synes dog at gå for langt. Ifølge Energistyrelsens egen statistik over fordeling af energimærker, har under 30 pct. af alle etageejendomme et af de energimærker, der muliggør ansøgning, hvis indskrænkningen besluttet som forelagt. Af disse vil en del ejendomme være ældre og bevaringsværdige i et eller andet omfang, hvilket besværliggør og i enkelte tilfælde (f.eks. ved visse meget bevaringsværdige eller fredede ejendomme) umuliggør forbedringer af klimaskærmen. EjendomDanmark skal derfor anbefale, at man også medtager ejendomme med energimærke D for at sikre, at puljen dækker bredt nok.

Revision af tilskudssatserne (§ 16 og bilag 1)

Energistyrelsen foreslår, at tilskudssatserne revideres.

EjendomDanmark vurderer, at en tilpasning af tilskudssatserne er fornuftig. Energistyrelsen bør dog overveje, om en tilskudssats på 5 pct. – sådan som det er tilfældet med tilskuddet til vinduer i energiklasse 1 – vil have nogen reel effekt. EjendomDanmark skal anbefale, at tilskuddet her hæves til 10 pct., eller at tilskuddet helt udgår og midlerne anvendes til at hæve tilskudsatsen på de andre tilskudsgivende tiltag.

I EjendomDanmark håber vi, at disse kommentarer kan bruges af Energistyrelsen til at kvalitetssikre lovforslaget yderligere, og i dette arbejde står EjendomDanmark naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Morten Jarlbæk Pedersen
Seniorrådgiver

Energistyrelsen

Pr. mail til: ens@ens.dk med kopi til iddg@ens.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: trh@teknig.dk

Dato: 9. august 2021

Side 1/2

Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Energistyrelsen har med brev af 29. juni 2021 fremsendt udkast til bekendtgørelse om tilskud til energiforbedringer og digitale løsninger i kommunale og regionale bygninger senest 10. august 2021 kl. 12.00.

Bygningspuljen er et vigtigt tiltag for medlemmerne af TEKNIQ Arbejdsgiverne. Bl.a. har krav om brug af VE-godkendte virksomheder til installation af varmepumper for at kunne opnå tilskud medført, at godt 1000 virksomheder det seneste år har sendt medarbejdere på den nødvendige efteruddannelse, tilpasset deres kvalitetsledelsessystem og er blevet optaget i VE-godkendelsesordningen. Dermed er der kun meget få installatører af varmepumper, der ikke er VE-godkendte i dag, og ordningen har derfor bidraget til et generelt løft i kompetencerne i virksomhederne.

Som der gøres opmærksom på i høringsbrevet, har tilskudspuljen oplevet meget stor søgning. Det har betydet, at mange boligejere har måttet gå forgæves og ikke opnået tilsagn om tilskud til energiforbedringer. Samtidig har den store interesse været medvirkende til, at mange har oplevet lange sagsbehandlingstider. Det er på den baggrund TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering, at Bygningspuljen i nogen grad har virket mod hensigten og forsinket fx skrotningen af olie fyr. Vi er derfor tilfredse med, at udkastet for så vidt angår klimaskærmsforbedringer, søger at målrette puljen til de bygninger med de dårligste energimærker. På den måde reduceres ansøgninger til puljen fra ejerne af de bygninger, hvor CO₂-effekten vil være lavest.

Brugen af enkelte ansøgningsrunder i tilskudspuljen har vist sig at være problematisk, da de medfører en stop/go-effekt. Ideelt set bør puljen derfor udformes, så aktiviteterne fordeles jævnt hen over året.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at tilskudssatserne for varmepumper på lige fod med andre løsninger er sat betydeligt ned. Vi vurderer, at tilskuddene fortsat har en størrelse, som gør Bygningspuljen attraktiv, men gør dog opmærksom på, at lavere tilskudssatser vil få nogle boligejere til at udskyde fx udskiftningen af deres gamle olie- eller naturgasfyr til et senere tidspunkt. Det er helt afgørende for en effektiv udfasning af den fossile bygningsopvarmning, at man er i stand til at imødekomme boligejernes interesse når de er motiverede. Derfor er der risiko for at folk i stedet vil genanskaffe et nyt olie- eller naturgasfyr og dermed ikke være motiverede for en udskiftning til et grønt alternativ før om 10-15 år. Derfor bør

Bygningspuljen ikke stå alene, men følges op af krav om skrotning af den fossile bygningsopvarmning inden 2030. Dermed sendes et tydeligt signal til boligejerne om at deres bygningsopvarmning skal være grøn inden for en overskuelig år-række, samtidig med at de gives tid til at finde det rette alternativ.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at Energistyrelsen har arbejdet målrettet på at gøre ansøgningssystemet mere brugervenligt, ligesom der er udviklet en del informationsmateriale, der skal gøre ansøgningsprocessen lettere at forstå. Men bl.a. ansøgebervejledningen er fortsat meget omfattende og ikke skrevet på en måde, så det er let at forstå for den enkelte ansøger. Det er et vigtigt dokument, og vi opfordrer derfor til, at Energistyrelsen udarbejder en mere lettilgængelig ansøgebervejledning og i det hele taget sikrer, at regler og vilkår er skrevet på en måde, så de er entydige og let forståelige.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Email: trh@teknig.dk

Dato: 9. august 2021

Side 2/2

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer: 2020-9346

Den 8. juli 2021

Dansk Erhvervs høringssvar vedrørende bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (Bygningspuljen).

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv bakker helhjertet op om målsætningen om at reducere udledningerne af drivhusgasser med 70 pct. inden 2030. Det kræver en dybtgående elektrificering af Danmark, udbygning af vedvarende energi samt energibesparelser og -effektiviseringer. Som påpeget af De Økonomiske Vismænd (marts 2021), er en CO₂-afgift dog en langt mere samfundsøkonomisk effektiv måde at drive den grønne omstilling på end gennem forskellige teknologispecifikke og sektorafgrænsede tilskudspuljer. Tilskudspuljer er omkostningstunge at administrere, er ofte enten for små eller for store ift. søgningen, og kan ligeledes medføre en u hensigtsmæssig stop-go-effekt, hvor nødvendige investeringer i omstillingen bliver udskudt, til der kan opnås tilskud.

Specifikke bemærkninger

Hvis Danmark skal nå 2030-målet, er det helt afgørende, at alle private olie- og gasfyr hurtigst muligt udskiftes med varmepumper eller grøn fjernvarme. Dansk Erhverv deler De Økonomiske Vismænds vurdering af, at tilskudspuljer – såsom Bygningspuljen – er en ineffektiv måde at fremme den grønne omstilling på.

Ved sidste ansøgningsrunde til Bygningspuljen (7. april 2021) blev puljen tømt på blot 13 timer¹. Energistyrelsen selv opfordrer til at man søger i næsterunde, hvis man ikke nåede at søge i den indeværende runde². På trods af flere årlige ansøgningsrunder, vil der derfor stadig blive opbygget en ”pukkel” af husstande, som ønsker at udskifte deres oliefyr med en varmepumpe. Denne forbruger-tøven påvirker markedet for varmepumper negativt, hvilket er u hensigtsmæssigt både ud fra et samfundsøkonomisk og et klimamæssigt perspektiv.

Derudover er puljen hverken klimamæssigt eller socialt afbalanceret. På trods af målretningen af Bygningspuljen til huse med energimærke E, F eller G, er tilskudsordningen baseret på først til mølle-princippet, hvilket efterlader mange ansøgere skuffede og frustrerede. Ligeledes tages ikke højde for, hvorvidt tilskudsmidlerne går til de husstande, som ikke har de nødvendige økonomiske ressourcer til at udskifte deres oliefyr med en varmepumpe uden tilskud, og som derfor ender

¹ https://energiwatch.dk/Energinyt/Politik_Markeder/article12885217.ece

² [Bygningspuljen lukker for ansøgninger | Energistyrelsen \(mynewsdesk.com\)](#)

med at fastholde en fossil opvarmningsform, hvis de er så uheldige at bo i et område med langsom internetforbindelse. Samlet set betyder det, at pengene ikke bliver brugt effektivt nok.

For at nå 2030-målet opfordrer Dansk Erhverv derfor til en hurtig politisk aftale om en ambitiøs grøn skattereform med en høj CO₂-afgift, modsvaret af en lempelse af selskabsskatten. Samtidig bør elafgiften nedsættes i takt med indfasningen af en klimaafgift, hvorved der skabes incitamenter til at elektrificering, energieffektivisering og energibesparelse.

Indtil en grøn skattereform af indfaset, bør Bygningspuljen og andre lignende tilskudspuljer omlægges til et skattefradrag med fokus på at understøtte og fremme grønne investeringer.

På et mere overordnet plan er det vigtigt at påpege, at en gennemgribende elektrificering af samfundet er af afgørende betydning for den grønne omstilling. Hvis Bygningspuljen opretholdes i sin nuværende form, bør elektrificeringstiltag (såsom udskiftning af oliefyr med varmepumpe) derfor alene prioriteres, og alm. boligforbedringer som isolering, udskiftning af vinduer mm. bør udgå af puljen og finansieres af boligejerne selv.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang

Markedschef for Klima og Energi, Dansk Erhverv

Til Energistyrelsen

Tak for høringsmateriale vedr. bekendtgørelsen om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer.

Teknik- og miljøforvaltningen i Københavns Kommune har læst høringsmaterialet igennem, og finder det positivt at målrette bygningspuljen til at støtte E, F og G mærkede boligejendomme samt tilskud til konvertering af olie- og gasfyrede anlæg.

Forvaltningen foreslår dog, at man i fremtidige ansøgningsrunder også i kommende år afsætter en andel af midlerne *til etageboligejendomme*, især *mindre* andels- og ejerboligforeninger eller privat boligudlejning hvor beslutningsprocessen ikke altid er supporteret af en professionel ejendomsadministration, og det derfor kan være sværere at få søgt. Dette kan tale for *ikke* at slå de to tilbageværende ansøgningsrunder i 2021 sammen til én, sådan som det er foreslået i ændringen til bekendtgørelsen, men tværtimod fastholde en af disse til etageboligejendomme.

Med venlig hilsen

Mariann Anderson

Specialkonsulent

Klima

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Plan, Analyse, Ressourcer og CO2-reduktion

Njalsgade 13, 3. sal

Postboks 348

2300 København S

Mobil 3033 9544

E-mail marian@kk.dk

EAN 5798009809452